

Nordiskt nätverk för vuxnas lärande

NVL:s årsberättelse 2017

ISBN 978-952-7140-45-1
NVL Årsberättelse 2017
PDF
NVL 2018

ISBN 978-952-7140-46-8
NVL Årsberättelse 2017
ISSUU
NVL 2018

Redaktör: Antra Carlsen
Februari 2018

www.nvl.org

NVL är ett program för utveckling av policy
och praxis inom vuxnas lärande i Norden
NVL finansieras av Nordisk ministerråd.

Nordisk Netværk for
Voksnes Læring

Nordisk
Ministerråd

© Nordiskt nätverk för vuxnas lärande

Trykkeri: Trykk24, Oslo Norge

Kompetansepolitikk for gode samfunn

I 2017 har kompetansepolitikken fått mer omtale og ressurser enn tidligere, og det er det gode grunner til. Livslang læring er nøkkelen til at de nordiske landene fortsatt skal lykkes med å skape gode samfunn for alle.

Virksomheter og arbeidstakere i Norden står overfor en stor utfordring: Kravene for å komme inn i og bli i arbeidslivet blir stadig høyere. Jobbene for dem uten utdanning forsvinner, og digitale løsninger tar over oppgaver og krever stadig omstilling av dem som er i arbeid. Ifølge en studie fra finske ETLA og norske SSB vil en tredel av jobbene i Finland og Norge bli utsatt for automatisering i løpet av de neste tjue årene. Yrker med lav lønn og lave krav til kompetanse er mest utsatt. I Sverige vil nær halvparten av jobbene være utsatt for automatisering. Omstilling er normalen i arbeidslivet, og Norden må følge med.

Grunnlaget for de nordiske velferdsstatene er at folk jobber - så godt som alle deltar. I Finland ligger sysselsettingsprosenten for aldersgruppen 20-64 år på rundt 73, mens den på Island nærmer seg 88. Norge lå tidligere helt i toppen, men sysselsettingsgraden har falt de siste årene, og det er særlig unge og innvandrere som ikke får varig tilknytning til arbeidslivet som nå bekymrer oss.

Norden har en felles utfordring i å sørge for at færre blir stående utenfor arbeidslivet i et varig utenforskap. Et fellestrekk blant dem som faller utenfor er at de har lav kompetanse, eller at det er en mismatch mellom det de kan og det arbeidslivet trenger.

Livslang læring er en av nøklene til å redusere utenforskap og bidra til at folk er i jobb. Arbeidsplassen er den viktigste læringsarenaen for voksne. Vi må jobbe for et organisert arbeidsliv som legger til rette for og oppmuntrer til læring. Vi må styrke tilbudet om etter- og videreutdanning, norskopplæring og annen grunnleggende kvalifisering. Kort sagt: Vi trenger en kompetansesatsing på et helt annet nivå enn i dag for å møte utfordringene vi står overfor.

Den norske produktivitetskommisjonen har uttalt at «den viktigste forutsetningen for produktivitet er kunnskapsnivået i befolkningen». Livslang læring er avgjørende for å sikre en god utvikling for de nordiske velferdsstatene.

Gina Lund,
direktør i Kompetanse Norge

NVL har i 2017 gjort mye for å synliggjøre den kompetansepoltiske gevinsten av at de nordiske landene samarbeider og utveksler erfaringer. Aldri før har flere deltatt på seminarer og konferanser i regi av NVL, og nettverket har vært involvert i flere viktige rapporter. På tampen av året kom Nordisk ministerråd med sine anbefalinger om utdanning i Norden i «Framtida nordiskt utbildningssamarbete: Svar på dagens och morgondagens utmaningar». Vi ønsker oss at rådet gjør et liknende arbeid om voksenlæring og etter- og videreutdanning.

Et annet viktig arbeid er rapporten «Kompetens ur ett arbetslivsperspektiv», der representanter fra arbeidsgiver- og arbeidstakersiden i hele Norden skriver om kompetansebehov sett fra arbeidslivet.

Når vi nå leverer stafettpinnen til det nye vertskapet for NVL, VIA University College i Århus, håper vi arbeidet med å løfte fram kompetansepoltikken og voksnes læring fortsetter, slik at vi i alle de nordiske landene lykkes med gode tiltak for et inkluderende arbeids- og samfunnsliv.

Årsberättelse 2017

Förord	sida 1
I. Inledning	sida 4
II. Målsättning enligt grundlagsdokument, aktiviteter och resultat	sida 7
1. NVL ska främja utveckling och implementering av strategier för livslångt lärande och kompetensutveckling inom olika områden av vuxnas lärande i de nordiska länderna.	sida 7
2. NVL ska bidra till personlig utveckling och demokratiskt deltagande genom olika former för vuxnas lärande.	sida 11
3. NVL ska främja samspelet med Nordplus ramprogram med sikte på att bidra till utveckling av de nordiska utbildningssystemen.	sida 14
4. NVL ska på ett strukturerat och strategiskt sätt informera om erfarenheter och resultat från nordiskt samarbete om vuxnas lärande, i första hand på ett nordiskt och europeiskt plan.	sida 17
Uppdrag enligt mandattbrev:	sida 22
5. NVL och Norges ordförandeskap i NMR 2017	sida 22
6. Nordisk mötesplats 2017	sida 25
7. Informations och kommunikationsverksamhet	sida 25
III. NVL:s nätverk och arbetsgrupper	sida 29
IV. Verksamhet i relation till kvantitativa indikatorer	sida 32
1. Mötesplatser	
2. Deltagarstatistik	
V. Ekonomiredovisning	sida 40
VI. Sammanfattning av viktigaste resultat	sida 41
VII. Bilagor (lista)	sida 43

I. Inledning

Nordiska prioriteringar

NVL:s arbete baserar sig på Nordiska Ministerrådets program för utbildning och forskning (MR-U) ”Kvalitet og relevans i uddannelse og forskning” och de prioriteringar som avser vuxnas lärande inom Norges sektorprogram under 2017. Genom att koppla samman NVL:s verksamhet med Nordiska Ministerrådets strategi och lägga fokus på nätverkande kring nordiskt prioriterade teman har NVL bidragit till implementering av strategier för livslångt lärande inom olika områden av vuxnas lärande i de fem nordiska länderna och de tre självstyrda områdena, samt implementering av MR-U:s program för utbildning och forskning. NVL:s verksamhet är en viktig del av att nå målen för Nordiska Ministerrådets vision för samarbete ”[Norden – sammen er vi sterkere](#)”. 2017 satsningar beskrivs i denna årsrapport.

NVL har skapat kunskapsunderlag för diskussion om **strategisk kompetensutveckling** i Norden och arenor för dialog mellan myndigheter, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, samt ansvariga för kompetensutveckling i det nordiska arbetslivet och utbildningsorganisationer. De nuvarande arbetsmetoderna, system och infrastruktur för kunskap och kompetensleverans har beskrivits och diskuterats. Konsultationsmöten har gett nationella myndigheter och organisationer ett kunskapsunderlag för vidare arbete med utveckling av kompetenspolitik i Norden och satt frågan om systematisk och strategisk kompetensutveckling i och för arbetslivet på dagorden.

I samarbete med Norges ordförandeskap har NVL synliggjort lösningar och modeller som hjälper beslutsfattare och organisationer att skapa bättre förutsättningar för utveckling av politik och praxis för **kompetensutveckling och inkludering**. Temat vuxnas lärande och inkludering var huvudfokus vid ordförandeskapskonferensen i Bergen. Det har också behandlats i flera av NVL:s nätverk och varit centralt i ett projekt 2017. Projektet har analyserat och systematiserat modeller och innovativa vuxenpedagogiska lösningar som är inkluderande, bidrar till etablering i arbetslivet, samt främjar deltagande i vuxnas i lärande och civilsamhället.

NVL har faciliterat erfarenhetsutbyte mellan Grönland, Färöarna och Åland kring lagstiftning och **strategier för en helhetlig och inkluderande vuxenutbildning** och livslång vägledning.

Synergier och resultat

Samarbetet med olika verksamheter för vuxnas lärande och andra nätverk i Norden och Europa har varit omfattande och mångsidigt. Över 200 organisationer har ingått i samarbetet med NVL under år 2017. NVL har uppnått målsättningen om mer och djupare synergier mellan nordiskt utvecklingsarbete och nationella satsningar, samt haft konkret och djupgående samarbete mellan NVL och Nordplus Vuxen kring kompetensutveckling av utbildare. NVL har organiserat över 50 mötesplatser i Norden för erfarenhetsutbyte i form av seminarier, konferenser, webinarer och skapat kunskapsunderlag för beslutsfattare och utvecklingsprojekt i form av kartläggningar, analyser och artiklar.

Under 2017 har NVL:s verksamhet fokuserat på följande teman: innovation i vuxnas lärande, lärande i arbetslivet, vägledning, validering och flexibilitet i utbildningar. Alla koordinatörer och kontaktpersoner redovisar förankring av nordiskt prioriterade teman inom sitt land och i NVL:s värdsorganisationer.

Förmedling och kommunikation

NVL har fortsatt implementera sin strategi för information och kommunikation med fokus på bred förmedling där flera nya kommunikationstjänster ingår. Flera viktiga satsningar har varit i fokus 2017.

För att öka nätverkens synlighet, lyfta fram deras verksamhet och resultat har det grafiska utseendet av nätverkssidorna förnyats, kopplingen mellan DialogWeb-artiklar och nätverkens arbete har gjorts tydligare, flera olika metoder och arbetsformer har tagits i bruk för spridning av rapporter och andra resultat från nätverk.

Två tryckta publikationer har utkommit 2017 för att sätta särskilt fokus på aktuella nordiska teman:

1. NVL publicerade Dialog om inkludering som en tematisk konferenstidskrift som lyfter fram prioriteringar inom Norges förmanscapsprogram och visar bredden på nordiska insatser kring integration och inkludering i ett lärande perspektiv. Tidskriften har bidragit till resultatspridning från förmanscapskonferensen, samt förmedlat resultat från NMR-projektet om folkbildning och integration.
2. NVL har i samarbete med Nordplus Vuxen publicerat "*Dialog Special – Vad ska vuxenläraren kunna?*". Publikationen presenterar framgångsrika nordiska projekt och forskningsresultat kring kompetensutveckling av vuxenlärare. Det finns en tydlig koppling mellan resultaten som den nordiska kartläggningen *Voksenlærerens kompetencer og kompetenceudvikling* visar och daglig praxis i projekten som beskrivs i artiklarna. Avsikten med publikation är att dels konkretisera och exemplifiera kartläggningen genom artiklar, dels ge konkreta projekter resultat ett bredare och mer övergripande perspektiv.

NVL har fått en ny NVL-koordinator i Finland; Päivi Rosnell har tagit över arbetsuppgifterna på KoL / Medborgarinstitutens förbund efter Pirkko Sartoneva den 1 januari 2017.

Viveca Lindberg slutade som NVL-kontaktperson på Åland den 30 juni 2017.

NVL har haft en praktikant hos webbredaktören på Bildningsalliansen. Mikaela Henriksson har jobbat med kommunikation och sociala medier under november – december 2017.

Redovisning av resultat

NVL anser sig ha nått sina mål och genomfört samtliga uppdrag enligt verksamhetsplanen. Årsrapporten redovisar resultaten enligt uppdrag från NMR och inom de fyra målområdena.

Kapitel II visar konkreta insatser och resultat inom varje målsättning, samt NVL:s verksamhet i relation till Nordplus-programmet och Norges ordförandeskap i NMR under 2017. Kapitel III – V beskriver NVL:s verksamhet enligt kvantitativa indikatorer för redovisning 2014 – 2017. NVL har fått uppdrag att genomföra två extra projekt 2017.

Resultat från projektet kopplat till Norges ordförandeskap och temat inkludering redovisas i Kapitel II. Projekt om grundläggande färdigheter i arbetslivet redovisas i Kapitel III. De viktigaste resultaten för 2017 sammanfattas i kapitel VI.

Bilagorna presenterar detaljerad redovisning från länderna, och ger översikt över NVL:s nätverk och samarbetspartners, samt presenterar webbstatistik. Landrapporterna i Bilaga 1 beskriver koordinatorernas arbetsuppgifter och synergier mellan nordiskt och nationellt arbete, förklarar samarbetsrelationer inom landet och ger en kvalitativ utvärdering av årets arbete i relation till NVL:s uppdrag och arbete med målgrupperna.

Voksnes læring og inkludering samlet 240 deltakere i Bergen i november. [En egen konferanseside](#) har mye materiell

- 1. Arbeidsplansen som forberedelse for folk som står i ferd av å finne seg et nytt arbeid.
- 2. Utvalgte for samordning mellom skole, virksomhet, fylkeskommune og helsevesen.
- 3. Utvikling av viktig vlog og tilknytning i arbeidslivet.
- 4. Nordiske eksempler på fremgangsrige integrering via fagskoleopplæring.

Konferansen i Bergen ble en suksess. Det viser evaluering og de mange uttalelser som er blitt gitt. Konferansen ble en viktig del av arbeidet med å utvikle og styrke samarbeidet mellom skole, virksomhet, fylkeskommune, helsevesen og arbeidsgiver. Det ble også diskutert hvordan vi kan gjøre det enda bedre i fremtiden. Samarbeidet mellom skole, virksomhet, fylkeskommune, helsevesen og arbeidsgiver er avgjørende for å sikre at alle får de beste mulighetene for å finne seg et nytt arbeid.

Programleder: **Virva Muotka** (Finland)

Åpning og ledelse av konferansen: **Dagfinn Høybråten** (Norge)

Ministerråd: **Preben Sten** (Norge)

ORNTLI' ARBEID

Andre aktører: **Andreas og Ane**, **Henrika**, **David**, **Jon-Paul**, **Karen**, **Lise og Pernille**.

Sproglæring gjennom praksis **eller** sproglæring gjennom undervisning?

Et feilformuleret spørsmål

Sproglæring gjennom praksis **OG** undervisning!

II. Målsättning enligt grundlagsdokument, aktiviteter och resultat

1. NVL ska främja utveckling och implementering av strategier för livslångt lärande och kompetensutveckling inom olika områden av vuxnas lärande i de nordiska länderna.

NVL har bidragit till kvalitetsutveckling av vuxnas lärande genom kompetensutveckling av vuxenlärare, utveckling av digitala pedagogiska resurser för alfalärare, samt utveckling av verktyget ValiGuide.

NVL har bidragit till utveckling av utbildningspolitik som främjar inkludering, dokumenterat och synliggjort modeller och innovativa vuxenpedagogiska lösningar som är inkluderande, främjar etablering i arbetslivet, deltagande i vuxnas i lärande och civillsambälle.

NVL har skapat kunskapsunderlag för diskussion om strategisk kompetensutveckling i Norden.

Aktiviteter och resultat

Nätverket Kompetens ur ett arbetslivsperspektiv Nätverket har i samarbete med representanter från arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer skapat diskussion och erfarenhetsutbyte om samarbete mellan utbildning och arbetsliv för bättre kompetensförsörjning. Nätverket ser arbetsplatsen som en viktig arena för lärande och i sin rapport [”Kompetens ur ett arbetslivsperspektiv”](#) presenteras förslag på lösningar och rekommendationer för utveckling och förbättring av samordningen av insatser för kompetensutveckling mellan vuxenutbildningssystem och arbetsplatslärande.

Fem nationella seminarier har genomförts för att diskutera rapportens rekommendationer och identifiera utvecklingsområden på nationell och nordisk nivå och prioritera insatser. Konsultationsmöten har lyft fram valideringens roll som ett viktigt verktyg för utveckling av nya samarbetsformer mellan utbildningsorganisationer och företagen. Behovet för strategisk kompetensutveckling har också pekats ut som en prioriterad utvecklingsfråga i alla konsultationsseminarier. Erfarenheter i Norge med utveckling av en nationell politisk strategi har inspirerat diskussioner i de andra nordiska länderna. Frågor kring modeller för att ta fram kompetensbehov har också lyfts fram. [Seminarier](#) med sammanlagt ca 200 deltagare har genomförts i Norge, Färöarna, Island, Danmark och Finland.

Distansnätverket har fortsatt samarbetet med det nordiska vägledningsnätverket kring utvecklingen av IKT-stöd och nya metoder inom vägledning som kan göra vägledningen mer flexibel och tillgänglig för nya målgrupper. Distansnätverket har bidragit med IKT och pedagogisk expertis på ett nordiskt seminarium [”Vägledning – när og fjar”](#) den 30 maj i Torshavn, Färöarna.

Distans har bjudit in till två tematiskt relevanta webinarier (med sammanlagt 90 deltagare) inför Norges ordförandeskapskonferens med integration som övergripande tema:

- ”Open Education for refugees – optimising diversity through MOOCs” den 19 april;
- ”Language Learning apps and MOOCs for refugees” den 25 oktober.

Distans medlemmar har förmedlat kunskap om kollaborativt lärande och IKT som ett pedagogiskt redskap för inkludering och integration på Norges ordförandeskapskonferens i workshopen *"Digitale veier til inkludering"*.

Nordiskt nätverk för entreprenörskap, entreprenöriellt lärande och innovation har genomfört ett pilotprojekt som har testat och utvärderat nya sätt att organisera kompetensutveckling för vuxenutbildare och andra involverade i vuxnas läroprocesser. Undervisnings- och inlärningsmetoder som främjar deltagarnas kreativitet, utvecklar entreprenörsanda och innovation har varit i fokus i tre olika lärandecirklar. De två sista nordiska cirkelmötena genomfördes 2017 den 18-19 januari i Uppsala, Sverige och den 14-15 mars i Hamar, Norge.

Det nordiska arbetet fick stöd av nationella eller lokala lärandecirklar. Pilotprojektet förutsatte nationella bakgrundsgrupper för ömsesidigt ökat utbyte mellan nordiska och nationella nivåer. Deltagare har bekräftat att ett sådant arbetssätt har skapat nordiskt mervärde. I flera av deltagarländerna har ett nytt sätt att arbeta inom utbildningsorganisationer och kommuner skapats där inspiration går från nordisk eller nationell nivå till lokal verksamhet och åter tillbaka till nordisk nivå. Hänsyn till deltagarnas behov och daglig arbetspraxis har skapat mervärde och främjat konkreta förändringar.

Mälardalens högskola (SE) och Høgskolen i Hedmark (NO) har utvärderat pilotprojektet i en rapport med medverkan från Uppsala Universitet (SE). Resultaten har förmedlats genom fyra nordiska och två nationella konferenser (Danmark och Grönland). NVL:s konferens i Nuuk *"Innovativ voksenlæring - om personlig og organisatorisk læring og forandring"* hade 50 deltagare från både utbildningssektorn och näringslivet i Grönland och genomfördes den 29-30 augusti. Voksenpædagogisk Forums och NVL:s konferens *"Læring i praksis"* i Odense den 9 maj hade 127 deltagare och lyfte fram frågor kring lärande på arbetsplatser och kvalitet i vuxenutbildningen.

Konsultationsprocessen och den breda förmedlingen har skapat ett stort intresse för lärandecirkel-metoden och NVL har ingått i nya samarbetsrelationer för vidareutveckling och implementering av cirkelmetodiken 2018.

En viktig uppgift för **Expertnätverket för validering** under året har varit att stödja utvecklingen av valideringssystem av hög kvalitet inom olika regioner och sektorer i Norden. För att uppnå detta har nätverket fortsatt att implementera rapporten [*"Roadmap 2018 – validation and the value of competences"*](#) (2015) som i huvudsak riktar sig till beslutsfattare och policymakers. Nätverket har också gett stöd till de målgrupper som ska genomföra valideringar genom att fortsätta utveckla verktyget Valiguide. Nätverket har också varit styrgrupp för ett nordiskt forskningsprojekt för att utveckla kvalitet i valideringsprocessen.

De nationella valideringsgrupperna kopplade till expertnätverket har i samarbete med ansvariga myndigheter och organisationer främjat implementering av NVL:s rapporter och verktyg om validering och därmed gett ökad kunskap om valideringsarbetet nationellt. Nätverket främjar också erfarenhetsutbyte mellan de nordiska länderna och de autonoma regionerna. På till exempel Färöarna har detta erfarenhetsutbyte lett till en stark utveckling av valideringsarbetet och ny lagstiftning. Mer information om konkreta insatser genom nationella valideringsgrupper i Danmark, Färöarna, Finland, Island och Sverige beskrivs i de nationella rapporterna, Bilaga 1.

Nordiskt nätverk för vägledning har satt fokus på vuxnas möjligheter att utveckla sina karriärkompetenser och bidragit till att skapa meningsfulla övergångar på arbetsmarknaden och mellan utbildning och arbetsliv. Nätverket har arbetat vidare med karriärkompetenser och karriärlärande utgående från rekommendationerna i rapporten ["Ett nordiskt perspektiv på karriärkompetens och vägledning"](#). För att presentera och diskutera karriärkompetens ur europeisk och nordisk synvinkel har nätverket organiserat en nordisk konferens *"Career Management Skills"* i Malmö den 23-24 november. Konferensen satte fokus på utvecklingen av karriärkompetenser inom utbildning och arbetsliv och hade 148 deltagare. Målgruppen för konferensen var vägledare, forskare, tjänstemän inom väglednings- och utbildningssektorn samt beslutsfattare.

Nätverket har fortsatt spridningen av rapporten ["Samordning av vägledningen i de nordiska länderna, Färöarna, Grönland och Åland"](#) (2017) och planerar en uppföljning 2018 med fokus på samordningen av vägledningen för vuxna mellan utbildnings- och arbetsmarknadssektorerna. Nätverket har tagit del av de resultat och rekommendationer som nätverket *Kompetens sett ur arbetslivsperspektiv* har framlagt. Diskussionen har skapat underlag för nätverkets planerade arbete med vägledningsfrågor ur ett arbetslivsperspektiv.

Arbetsgruppen för IKT och vägledning har granskat mervärdet av nya metoder och IKT som stöd i vägledningstjänster på Färöarna, Grönland och Åland för att öka tillgängligheten till vägledningstjänster för alla medborgare i de tre självstyrda områdena. Nationella referensgrupper på Grönland, Åland och Färöarna har organiserat samarbetsmöten med relevanta ministerier och organisationer för att öka kunskap om IKT och vägledning i samhället och bidra till utveckling av nationella strategier och riktlinjer för livslång vägledning. Erfarenheter från Åland och Färöarna har systematiserats, en rapport skall sammanställas i början på 2018. Grönlands rapport har blivit försenad och förväntas färdig under första halvåret av 2018.

Alfarådet

Alfarådet har jobbat med uppföljning av rapporten [MOOCs för Alfalärare](#). Nätverket har systematiserat lärarresurser för IKT-baserad utbildning med syfte att bygga en fortbildningskurs för lärare i de nordiska länderna. Undervisningsmaterialet [Alfagodigital](#) förmedlas genom nvl.org och Alfarådet. Det har skapats 2017 och inkluderar videobaserat undervisningsmaterial, samt stödmaterial för undervisare.

Alfarådet har genomfört [en nordisk konferens för lärare](#) den 4-6 april 2017 i Helsingör, Danmark för att sätta fokus på kompetenser som är viktiga för nya medborgare och arbetstagare och som utvecklas genom undervisning i grundläggande litteracitet. 160 deltagare från hela Norden var med. NVL:s [podcast](#) från konferensen bidrog till bredare spridning av konferensmaterial och satt extra fokus på metoder som används inom språkundervisning och hjälper vuxna flyktingar och invandrare i arbete.

Nätverket för utbildning i fängelse har bidragit till kvalitetsutveckling inom fängelseutbildningen med syfte att öka intagnas utbyte av lärande genom att ha fokuserat på möjligheter att stärka övergångar mellan genomförandet av straff och återinträde i samhället. Nätverket har analyserat faktorer som påverkar övergångar och under 2017 fokuserat på individuell anpassning av utbildning och IKT-stöd i utbildningar. Nätverket har initierat en arbetsgrupp för att skapa en gemensam nordisk kunskapsbas om särarten och ramvillkor för utbildningsrelaterad användning av IKT och utvecklingen av digitala färdigheter i fängelse. Utvecklingsarbetet är tydligt kopplad till

utbildningsverksamheten i fängelse, det stärker den pedagogiska inlärningsmiljön och är relevant för alla deltagande länder. Arbetsgruppen skall presentera sina rekommendationer 2018.

Nätverket för grundläggande färdigheter hade sitt första konstituerande möte i mars 2017. Nätverket har sedan haft ytterligare två möten under året i maj och oktober. Den ansvarige koordinatören för nätverket blev tyvärr sjukskriven under en lång period i början av året vilket kom att innebära att kontinuiteten mellan arbetsgruppens arbete under 2016 och det nya nätverket försvårades av att den ansvarige koordinatören inte kunde delta i årets två första nätverksmöten.

Utgångspunkten för nätverkets arbete under 2017 har varit resultat och rapporter kopplade till PIAAC och arbetsgruppens rapport från 2016. Nätverkets medlemmar har diskuterat den inriktning på arbetet nätverket borde ta framöver utifrån nationella avvägningar och prioriteringar. Det visade sig att varje land hade olika prioriteringar. Detta blev en utmaning för att faktiskt hitta en gemensam linje som också kan ge ett mervärde för samtliga länder. Vid det sista mötet under 2017 togs gemensamma beslut som ger en konkret grund för nätverkets arbete 2018 med fokus på grundläggande digital kompetens.

Ö-nätverket i Östersjöregionen har testat och utvärderat nya praktiska och framtidsorienterade undervisnings- och inlärningsmetoder som främjar deltagarnas utveckling av entreprenörsanda, kreativitet och innovation. Arbetsmetoden [”To-Do methodology”](#) har bidragit till kvalitetsutveckling inom vuxnas lärande och skapat lokal tvärssektoriell dialog, samt samarbete mellan myndigheter, utbildningsanordnare, företagare och nyanlända flyktingar.

Sista uppföljningskursen genomfördes på Åland i februari 2017. Sammanlagt 7 [utbildningssessioner på tre öar](#) har utvärderats. För att kvalitetssäkra pilotprojektet har samma utvärderingsdesign implementerats på alla tre öar och resultat analyserats i samarbete med forskare från NVL:s nätverk för entreprenöriellt lärande och innovation. Resultaten har sammanställts i en rapport [”To-Do: En väg til integration af nyankomne?”](#) som förmedlades genom tre nordiska och en nationell konferens:

- The 7th Nordic conference on adult education and learning *“Adult Education in the Age of Global Mobility”*, den 3-5 maj i Jönköping, Sverige;
- Nordisk Discussion Forum den 30 maj – 1 juni i Espoo, Finland;
- *“Vuxenpedagogik och innovation. Hur skapar vi rätt kompetensutveckling för vuxenutbildare i Norden?”*, den 27 – 28 september i Lund, Sverige;
- I samarbete med Mora kommun i Sverige arrangerade Ö-nätverket ett To-Do seminarium *”Hur kan vi tillvarata nyanlända Morabors kompetenser?”* den 8 september för att se nya möjligheter för hur man på bästa sätt kan tillvarata nyanländas kompetenser, samt fortsätta testa To-Do metodiken.

Här är det värt att nämna att Ö-nätverket fick en särskild nordisk nytta av arbetet. De tre deltagande öarna fick mycket ömsesidig inspiration som inte skulle ha kommit från enbart egen erfarenhet. Motivation för samarbete har skapats genom att ha tre lokala områden med jämförbara utmaningar och villkor, med samma intresse för att behålla nyanlända. Professionella nätverk och kontakter byggdes, av vilka några kommer att fortsätta. Arbetsformen har bekräftat hur viktigt den etablerade nordiska traditionen av medborgarengagemang, demokrati och jämställdhet är för en lyckad integration.

Nätverket Kunskap för hållbar utveckling Nätverket för hållbar utveckling har haft huvudfokus på hur nätverket kan stärkas och utvidgas, hur nya kurser kan skapas för fortsatt spridning av kunskap om hållbar utveckling. Nätverket anser att det är nödvändigt att utveckla nätverksarbetet och skapa en referensgrupp för hur man bäst kan arbeta för hållbar utveckling i Norden. Samtidigt har nätverket analyserat hur användandet av digital teknologi kan göra utbildningen mer tillgänglig, demokratisk och öppet för nya resurser.

Nätverket har haft kontakt med ett annat NVL-nätverk, Nordiskt nätverk för entreprenörskap, entreprenöriellt lärande och innovation, för att öka spridningen av kunskap för hållbar utveckling till olika målgrupper med hjälp av nya och innovativa undervisningsmetoder.

För att konsolidera nätverket och sprida kunskapen om hållbar utveckling arrangerade nätverket ett [nordiskt seminarium](#) den 12 oktober i Köpenhamn. Huvudfokus för seminariet med 44 deltagare var utbildning som drivkraft för integration och utveckling av klimat-smarta lokalmiljöer.

2. NVL ska bidra till personlig utveckling och demokratiskt deltagande genom olika former för vuxnas lärande.

NVL har bidragit till spridning av kunskap om hur digitala verktyg berikar alla områden inom vuxenutbildningen, hjälper att involvera fler deltagare i lärande och främjar aktivt medborgarskap.

NVL har fokuserat på utveckling av metoder och pedagogiska processer som kan hjälpa nyanlända vuxna till arbete eller utbildning.

NVL har bidragit till en ökad kunskap i Norden och Europa kring metoder och processer som främjar hållbar utveckling.

NVL har faciliterat erfarenhetsutbyte mellan Grönland, Färöarna och Åland kring lagstiftning och strategier för en helhetlig och inkluderande vuxenutbildning och livslång vägledning.

Aktiviteter och resultat

Nätverket Kompetens ur ett arbetslivsperspektiv har skapat arenor för dialog och diskussion mellan myndigheter, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, samt ansvariga för kompetensutveckling i det nordiska arbetslivet. Nätverket har satt kompetensförsörjningsfrågor i centrum och synliggjort utmaningar och lösningar för utveckling av relevanta kompetenser bland de anställda som den viktigaste faktorn för konkurrenskraft och produktivitet.

Nätverket har undersökt lärande ur ett arbetslivsperspektiv och dess värde för individer, företag och samhälle. Nuvarande arbetsmetoder, system och infrastruktur för kunskap och kompetensleverans har beskrivits och ifrågasatts. Konsultationsmöten och seminarier har gett nationella myndigheter och organisationer ett kunskapsunderlag för vidare utvecklingsarbete genom sitt betänkande kring gemensamma faktorer när det gäller samspelet mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft och stärkt vuxenutbildning i överensstämmelse med arbetsmarknadens behov.

Distans har fortsatt utvecklingen av webbseminarier om ämnen som diskuterar nya trender, erfarenheter och metoder inom digitala inlärningsresurser. Webinarier är en öppen, demokratisk

och inkluderande arbetsform, de är tillgängliga för alla som söker möjligheter att förvärva ny kunskap.

Förutom två webinarier kopplade till Norges förmanskonferenstema, arrangerade Distans ett [webinarium](#) ”The power of Silent Learners in a group” i mars. Webinariet diskuterade faktorer som kan hindra avhopp från on-line utbildningar, och är tematiskt kopplat till ett Nordplus projekt ”*Is lurking working?*”.

Nordiskt nätverk för entreprenörskap, entreprenöriellt lärande och innovation har avslutat ett pilotprojekt om tre transformativa lärandecirklar (TLC) som visar resultat i främjande av deltagarnas entreprenöriella attityd och samarbete mellan företag och utbildare. Nätverket har bidragit till utvecklingen av facilitatorkompetenser för dem som arbetar med vuxnas lärande. Inlärningsprocesser som har utvecklats och avprovats genom pilotprojektet är inkluderande, bygger på deltagarnas kunskaper och färdigheter, och uppmuntrar deras aktiva medverkande och medansvar för läringutbyte.

Projektet har gjort det nordiska samarbetet synligt genom deltagarorganisationerna i tre nordiska lärandecirklar, och deras lokala bakgrundsgrupper och nätverk. Kunskapsbasen har skapats genom en samarbetsprocess på nordisk nivå och har implementerats direkt i deltagarorganisationerna lokalt. De nordiska lösningarna har skapat förändringar på nationell och lokal nivå. Resultaten har ett högt överföringsvärde på nordisk nivå och har direkt relevans på lokal och/eller nationell nivå.

TLC har fått metodiskt och teoretiskt stöd av ett nordiskt forskarteam. Tematiskt fokuserar de tre lärandecirkelarna på inkludering i arbetslivet och samhälle. Den tvärsektoriella profilen har säkrats genom deltagande organisationer i nordiska cirklar, som t.ex. Erhvervsakademi IBA Kolding (DK), Tampere Universitet/Pro Academy (FI), Bornholms flygtningevenner (DK), Kompetenscentrum Gotland (SE), NAV och Rehabiliteringscentret AIR (NO), Innovation (GL).

Preliminära resultat presenterades på *The 7th Nordic conference on adult education and learning “Adult Education in the Age of Global Mobility”*, den 3-5 maj i Jönköping, Sverige; och väckte stor intresse.

Expertnätverket för validering har de senaste åren via ett Nordplus-projekt tagit fram en samlad katalog med nationella, nordiska och europeiska dokument kring valideringsarbete och valideringsprocessen. Detta presenteras i en portal som underhålls och uppdateras av nätverket. [Portalen ValiGuide](#) är en ”kunskapsbank” för de som arbetat med validering i Norden. ValiGuide beskriver valideringsprocessens olika faser och innehåller också konkreta metoder och tips för att säkerställa en bra kvalitet i valideringsarbetet. Nätverket har tagit fram informationsmaterial som till exempel vykort för att sprida kunskapen om ValiGuide på olika arenor under året.

Nordiskt nätverk för vägledning följer ESF-projektet ”Vägledning på Åland” som stöds av Landskapsregeringen med bidrag från Ålands strukturfondsprogram ”Entreprenörskap och kompetens” 2014–2020. Syftet med projektet är att skapa en likvärdig vägledning som stöder det livslånga lärandet för samtliga invånare på Åland. Ett system skall skapas som möjliggör likvärdig tillgång till en fungerande vägledning som inte är kopplad till ålder, utbildnings- eller arbetsplats eller övrig livssituation. NVL:s nätverk skall sörja för att resultat från Åland förmedlas till resten av Norden och kan integreras i arbete med utveckling av vägledartjänster som IKT och vägledning-arbetsgruppen jobbar med.

Arbetsgruppen för IKT och vägledning har bidragit till ökat samarbete på lokal och nordisk nivå i form av möten och seminarier där frågor om IKT och vägledning diskuteras med berörda parter från olika sektorer, vägledningsmiljöer och myndigheter. Arbetsgruppens medlemmar har i samarbete med NVL:s kontaktpersoner organiserat ett [Dialogmöte](#) för myndigheter och beslutsfattare från Färöarna, Grönland och Åland den 31 maj i Torshavn. Länderna diskuterade kvalitetsfrågor, lagstiftning och strukturer för en helhetlig och inkluderande vuxenutbildning och livslång vägledning. Alla var överens om att arbeta vidare nationellt och träffas för erfarenhetsutbyte och inspiration igen 2018.

Alfarådet har informerat myndigheterna och akademiska institutioner om nätverkets arbete och rekommendationer, inklusive information och samverkan med andra utbildningar i relation till undervisning av flyktingar.

Expertnätverket för grundläggande färdigheter har i sitt arbete under 2017 ringat in och uppmärksammat vilka områden som kräver ytterligare satsningar för att de nordiska länderna ska behålla en fortsatt god nivå inom området grundläggande färdigheter. Nätverket vill i sitt fortsatta arbete kunna ta fram rekommendationer vilka ska underlätta utvecklingen inom området grundläggande färdigheter för vuxna. Detta har en stor betydelse för varje enskild individs förmåga att vara en aktiv deltagare i samhälls- och arbetslivet i Norden.

Nätverket för hållbar utveckling har diskuterat och använt UNESCO:s Global Action Program och FN:s 17 mål för hållbar utveckling som referens och arbetsdokument. FN:s mål har kopplats till presentationerna om kunskap för hållbar utveckling. Nätverket har kopplat åtgärder för hållbar utveckling med demokratiska utbildningsmetoder som främjar integration och samskapande. Nätverket har förmedlat erfarenheter från 2 kurser inom utbildning för hållbar utveckling (2015 och 2016) på:

- Den Norska UNESCO-kommissionens seminarium i februari;
- Miljövetenskapliga Centrums seminarium i Göteborg i mars.
- Citizen Participation Universitys samling i Ungern i juli.

Flera deltagare har etablerat sina egna nätverk för att fortsätta dela kunskap och erfarenheter samt inspirera varandra i sitt lokala arbete. Deltagarna har egen [plattform](#) för projekt och erfarenhetsutbyte, samt en egen blogg.

Ö-nätverket har implementerat ”To-Do”-metodiken (inspirerat av modellen ”framtidswerkstad”) som har satt alla lokala aktörer – medborgare, myndigheter, utbildningsanordnare, företagare och nyanlända flyktingar – i centrum av själva utvecklingsarbetet. Arbetssättet är särskilt relevant för arbetet med integration och demokratiskt deltagande. De sju genomförda seminarierna på Bornholm, Gotland och Åland har utvecklat konkreta idéer för bemötande av nyanlända till nytta för såväl det lokala samhället på öarna som för de nyanlända. Målgrupper som möter de aktuella utmaningarna har ingått i utvecklingsarbete och skapat nya lösningar tillsammans kring följande teman:

- Hur föreningslivet på Bornholm kan medverka till att förstärka känslan av sammanhang och välfärd genom kunskap om möten mellan människor.
- Hur kan Gotland ”bemöta nyanlända” (flyktingar) till nytta för såväl det gotländska samhället som de nyanlända.
- Vad behövs för att inflyttade ska känna sig inkluderade i det åländska samhället.

Rapporten [”To-Do: En vej til integration af nyankomne?”](#) presenterar en tvärgående analys som lyfter fram lärdomar kring hur lokala förändringar skapas i samarbete och med hänsyn till lokala förutsättningar. Representanter från Ö-nätverket fortsätter att implementera arbetsmetoden och har beredskap att i samarbete med NVL presentera den i runt om i Norden där det finns intresse.

3. NVL ska främja samspelet med Nordplus ramprogram med sikte på att bidra till utveckling av de nordiska utbildningssystemen.

NVL har arbetat aktivt för att resultat och erfarenheter från olika projekt synliggörs, används och blir omsatta till kompetensutveckling för att gagna vidareutvecklingen av de nordiska utbildningssystemen. Huvudfokus för samarbete i 2017 har varit kompetensutveckling av vuxenutbildare.

NVL har informerat om projektresultat genom webbsidan och DialogWeb artiklar, och Nordplus projektansvariga har förmedlat resultat genom att delta i NVL:s seminarier och konferenser. Projekt inom teman validering, ledarskap i vuxenutbildning och avbopp från on-line utbildningar har haft speciell uppmärksamhet genom NVL:s verksamhet i 2017.

Båda programmen informerar om varandras verksamhet på deras respektive webbsidor och har haft samarbete kring informationsmöten.

Aktiviteter och resultat

Lärarkompetenser

NVL har i samarbete med Nordplus Vuxens administrator förberett en Nordisk –Baltisk konferens [”Vuxenlärare och innovation”](#) som genomfördes i Lund 27-28 september och hade 121 deltagare. Konferensen var ett framgångsrikt nordiskt samarbete med centrala lokala aktörer som Lunds kommun, Föreningen Norden i Lund och Komvux Lund.

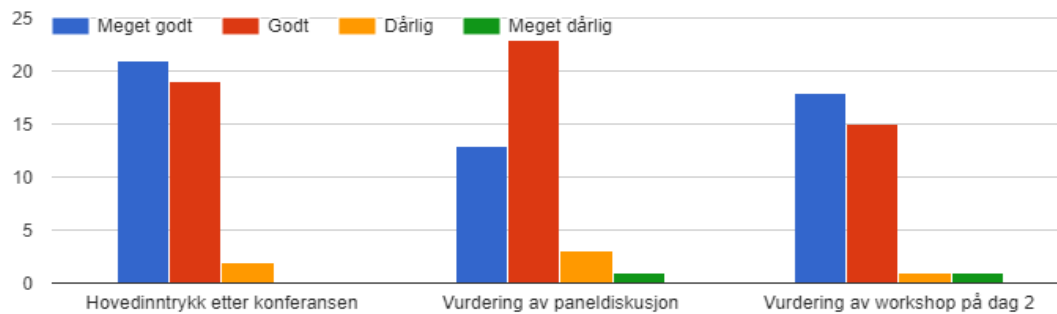
NVL och Nordplus Vuxen har gjort [en undersökning](#) kring behoven för fortbildning och kompetensutveckling som upplevs av vuxenutbildare i Norden. Resultaten utgjorde grundlag för diskussionerna i Lund i ett framtidsperspektiv. Deltagare fick möjlighet att utbyta erfarenheter från existerande nordiska projekt och nätverk kring ämnet ”Kompetensutveckling av dem som arbetar med vuxenutbildningsprocesser”. Både NVL och Nordplus fick inspel till en mer övergripande bild av befintliga behov av kompetensutveckling inom vuxenutbildning i olika sammanhang, inklusive på offentliga och privata arbetsplatser, inom formell allmän- och yrkesinriktad vuxenutbildning, inom offentlig utbildning och i frivilligsektorn. Konferensens resultat kan användas i fortsatt utvecklingsarbete inom NVL och i nya Nordplusprojekt.

Över 50% av deltagarna svarade på utvärderingen efter konferensen; 96% av dem som svarade anser att konferensen var bra/mycket bra; 86 % menar att nordiska mötesplatser är viktiga arenor för erfarenhetsutbyte; 57% säger att konferensen var mycket värdefull för den egna kompetensutvecklingen.

Utvärderingen ger rekommendationer och nya idéer för ytterligare arbete för att kvalificera kompetensutvecklingen hos dem som arbetar med vuxeninlärningsprocesser. Teman som föreslås bli behandlade på en nordisk nivå är bl.a. ledarskapsfrågor och dess betydelse för

kompetensutveckling, digitala resurser för lärare, benchmarking av systemen för kompetensutveckling av vuxenutbildare i Norden, samt arbetsmarknadsinriktad språkutbildning.

Evaluering

[*"Dialog Special – Vad ska vuxenläraren kunna?"*](#) utkom i september och samlar artiklar om framgångsrika nordiska projekt och forskningsresultat kring kompetensutveckling av vuxenlärare. Kartläggningen och de konkreta exemplen i Dialog-artiklarna kompletterar på flera sätt varandra. Det finns en tydlig koppling mellan resultaten som undersökningen visar och daglig praxis i projekten som beskrivs i artiklarna.

Citat och fakta från kartläggningen lyfts fram i artiklar. Avsikten är att dels konkretisera och exemplifiera kartläggningen genom artiklar, dels ge konkreta resultat ett bredare och mer övergripande perspektiv.

Att lära on-line

Medlemmar i NVL-nätverket Distans har varit involverade ett Nordplus-projekt *"Silent learners - Is lurking working?"* genom sina respektive institutioner. Projektet tittar på de tysta nätdeltagarna:

- Vem är de och varför deltar de?
- Hur kan de aktiveras?
- Vad är deras lärande nytta av att delta?

Processen och resultaten av projektet används kontinuerligt i Distans-nätverkets arbete med webinarier med avseende på hur man motiverar, informerar och genomför ett webbseminarium så att deltagarna upplever det som en demokratiskt och engagerande pedagogisk process. Nätverket har i samarbete med Nordplus sammanfattat projekterfarenheterna i en rapport [*"Silent learners – a guide"*](#) som publicerades i slutet av 2017.

Resultaten från projektet har presenterats i Norden och internationellt på:

- konferensen som NVL Distans arrangerat i København i samarbete med European Association of Distance Learning (EADL), FLUID och FUN i maj 2017.
- NVL och Nordplus-konferens i Lund i september 2017
- Norges förmanskonferens i Bergen i november 2017

Validering

Expertnätverket för validering ansvarar för [ett forskningsprojekt](#) (baserat på Nordplus-resultat) om utveckling och kvalitetssäkring av arbetet med validering i de nordiska länderna. Forskningsprojektet (2015-2017) har undersökt implementering och användande av den nordiska [kvalitetsmodellen för validering](#).

Forskningsinstitutioner i Finland, Danmark och Sverige har följt institutioner och organisationer som arbetar med kvalitet i valideringsprocessen utifrån en fastlagd modell för kvalitetssäkring framtagen av i ett tidigare Nordplus-projekt. Under sommaren 2017 var forskarna klara med ett preliminärt resultat, och under september och oktober månad hölls 4 seminarier i Åbo, Vasa, Göteborg och Århus där 160 deltagare med bred erfarenhet av valideringsarbete fick ta del av rapportens preliminära resultat. Seminarierna gav viktig respons på forskarnas resultat. Efter detta har forskarna arbetat med att sammanställa en slutgiltig rapport.

I slutet av november arrangerade nätverket ett [experteminarium](#) i Stockholm om projektets resultat och hur resultat kan spridas inom det nordiska valideringslandskapet. Runt 40 experter och beslutsfattare från samtliga nordiska länder inklusive Åland och Färöarna deltog. Rapporten från forskningsprojektet blev klar under december månad och under nästa år kommer nätverket att fortsätta sprida och implementera resultaten från projektet. Nätverket vill på detta sätt bidra med att lyfta fram en viktig diskussion om kvalitet och legitimitet i valideringsarbetet i Norden.

Nordiskt nätverk för vägledning håller kontakt med Nordplus Horizontal –projekt [”Vägledare i samverkan”](#) och kan bidra till resultatspridning under 2018. Projektet har som mål att utveckla och stödja vägledarnas yrkeskompetens och professionella utveckling genom kunskaps- och erfarenhetsutbyte och nätverkande.

Hållbar utveckling

Deltagare och nätverksgrupper som har varit aktiva i Utbildning för hållbar utveckling (2015-2016) har ansökt om ett uppföljningsprojekt i Nordplus ”Enhancing Adult Education for Sustainable Development” med syfte att introducera erfarenheter från de genomförda nordiska utbildningarna i Baltikum. Projektet har partners från Norge, Finland, Estland, Lettland och Litauen och är väl på gång.

Information

Under 2017 har NVL fortsatt **samarbetet med administratörerna för Nordplus Vuxen** för att öka kunskapen om Nordplus ramprogram bland vuxenutbildningsmiljöer i Norden och ge potentiella projektansökare en inblick i aktuella nordiska frågor inom vuxnas lärande. NVL och Nordplus administration har samarbetat kring informationsarrangemang i Danmark, Finland, och Sverige. Mer om konkreta insatser i de nationella rapporterna. Bilaga 1.

4. NVL ska på ett strukturerat och strategiskt sätt informera om erfarenheter och resultat från nordiskt samarbete om vuxnas lärande, i första hand på ett nordiskt och europeiskt plan.

NVL:s webbaserade informations- och kommunikationsplattform sprider erfarenheter och resultat från projekt och nätverk och bidrar till att de omsätts i god praxis och kompetensutveckling för att stödja en utveckling av utbildningssystemen i Norden.

Aktiviteter och resultat

Förmedlingsseminarier genomförda av nätverket **Kompetens ur ett arbetslivsperspektiv** har riktats till arbetsmarknadens parter, politiker, myndigheter och ledare inom utbildningsbranschen. Deltagare i varje land har haft möjlighet att ge sina bud på vilka av rapportens rekommendationer de ansåg vara mest relevanta nationellt och presentera sina åsikter kring viktiga frågor för vidare nordiskt samarbete. Som ett resultat av diskussionerna har nätverket lagt fram rekommendationer på nordisk nivå:

- En tänketank med politiker, forskare, arbetsmarknadsparter, tjänstemän och ledare i skolsystemet som samlar kunskap, analyserar och formulerar förslag till vilken roll det framtida utbildningssystemet bör spela för kompetensförsörjningen.
- Kartläggning, dokumentation och förmedling av goda metoder och modeller för att organisera lärande i arbetslivet.
- Olika nationella modeller för finansiering av lärande i arbetslivet analyseras och jämförs för att identifiera de mest effektiva modellerna för beräkning av avkastning (Return of Investment ROI) av investeringar i lärande i arbetslivet.

NVL har publicerat en sammanfattning efter varje seminarium på [nätverkets nätsida](#). Tvärgående analys från alla genomförda konsultationer skall publiceras i början på 2018 och ligga som grund för vidare arbete i NVL.

Distans har organiserat en konferens "Presence at a Distance – Technologies and Methods for Learner Engagement" i samarbete med The European Association for Distance Learning (EADL) och FLUID, FuN och IDA. Konferensen presenterade nya trender och innovativa metoder från fältet och samlade 100 deltagare. Nätverksmedlemmar har medverkat i 3 parallellsessioner och

NVLs huvudkoordinator og medlemmer i Valideringsnettverket bidro aktivt i [2nd VPL Biennalen](#) i Århus i april. NVLs [ValiGuide](#) ble presentert under Biennalen.

förmedlat erfarenheter av eget arbete samt resultat från två Nordplus projekt. En artikel kring konferenstemat har publicerats på [nätverkets nätsida](#) och hänvisar till konferensmaterial.

Resultatförmedlingen av **pilotprojektet ”Transformativa lärandecirklar”** har haft särskilt fokus på vidareutveckling och implementering av arbetsmetoderna inom olika sektorer av vuxnas lärande.

Erfarenheter från transformativa lärandecirklar har presenterats och diskuterats med sammanlagt ca 400 deltagare på 6 konferenser i Norden (maj i Jönköping, Odense, och Espoo, augusti i Nuuk, september i Lund och november i Bergen). Pilotprojektets [utvärderingsrapport](#) har publicerats på NVL:s sidor och skall ingå i vidare utvecklingsarbete inom NVL och Nordplus-projekt.

Expertnätverket för validering deltog mycket aktivt i den internationella [Valideringsbiennalen](#) som hölls i Århus den 25-27 april. Nätverkets medlemmar ingick i en planeringsgrupp och var också delaktiga under konferensen som värdar, moderatorer, ledare av workshops samt presentatörer. Den internationella valideringskonferensen kom att bli en mycket bra arena för de som är intresserade av valideringsfrågorna dels för erfarenhetsutbyte och dels för kunskapsförmedling.

NVLs webbsidor om validering samt portalen ValiGuide har gett uppdaterad information om validering i Norden både på system- och praktikernivå, samt sprider kunskap kring aktuell forskning och god praxis inom valideringsområdet. Nordiskt kvalitetsprojekt har presenterats på 5 seminarier 2017 och uppmärksammats genom [DialogWeb](#)-artiklar.

Väglednings- och valideringsnätverkets gemensamma rapport [Guidance in validation within the Nordic region](#) har presenterats i en workshop på 2nd VPL Biennale i april 2017 i Århus.

Arbetsgrupp för IKT och vägledning har satt frågorna kring e-vägledning på dagordningen i Åland, Färöarna och Grönland och skapat diskussion kring utmaningar för e-vägledning genom två nordiska mötesplatser:

- Vägledningskonferens i Torshavn den 30 april;
- Nordisk vägledarkonferens i Malmö den 23-24 november.

Resultaten av dessa seminarier används som underlag i arbete med att utforma en modell för e-vägledning.

Alfarådet har gjort undervisningsmaterial för undervisning inom grundläggande literacitet tillgänglig genom NVL:s sidor:

- [Filmer](#) och läs- och skrivundervisning;
- [Stödmaterial](#) kring IKT-baserad alfabetiseringsundervisning.

Nordiska erfarenheter har förmedlats till kollegor i hela Europa genom EBSN (European Basic Skills Network).

[Rapporten](#) om **Ö-nätverkets** erfarenheter kring inkludering och To-Do metodiken har presenterats på tre nordiska konferenser och ligger som grund för vidare utveckling och implementering av metodiken. Resultaten har förmedlats vidare i Sverige; ett [NVL-seminarium](#) genomfördes i Mora den 8 september i samarbete med Mora kommun. Syftet med seminariet var att söka nya möjligheter för hur nyanlända Morabors kompetenser kan tillvaratas på bästa möjliga sätt.

DALA-DEMOKRATEN

Start Nyheter Sport Familj Opinion Nöje & Kultur Bostadspuls Mer

MEST LÄST

- 1 Maria anmälde sexuella övergrepp och misshandel - men fallen lades ner
- 2 Skattebetalarna påstås bjuda företag på boende och resor: "Inte jag som kontrollerar fakturor"
- 3 Nattens nyheter: Skoterförare efter olycka i Akademiska

MORA | 5 sep 2017

Unikt seminarium i Mora - "Finns stora outnyttjade resurser i form av nyanlända"

4 delningar

Den 8 september kommer ett seminarium äga rum på Moraparken i Mora som handlar om hur man på bästa sätt ska ta till vara på nyanländas kompetenser.

Nätverket för lärande för hållbar utveckling har sammanfattat resultaten från två pilotkurser i ett inspirationshäfte "[Nordic education for sustainability](#)". Nätverket har använt Facebook-sidan [Nordisk Bærekraft](#) som spridningsplattform. Nätverket har använt en egen [webbsida](#) som informations- och nyhetssida.

NVL har i samarbete med EPALÉ-koordinatören i Norge producerat nätbaserat material om utbildning för hållbar utveckling. Materialet visar exempel hur man kan arbeta på ett pedagogiskt sätt för att främja grön tillväxt, säkra handlingsförändringar hos individen och i samhället.

Course 2: <https://medium.com/nordisk-bærekraft-2016>

Course 1: <https://medium.com/nordisk-bærekraft-2015>

Nätverket har förmedlat nordiska erfarenheter genom Practice Insights Magazine som publiceras av International Association for Community Development (IACD).

Inkludering som ett nordiskt tema 2017, nytt projekt

Integrations- och inkluderingsfrågor har varit högt på den nordiska agendan 2017. Arbetet i olika nordiska program och organisationer har presenterats på Norges förmanskapskonferens i Bergen. Mer information om detta i Avsnitt 5.

NVL har etablerat en tematisk nätsida som en del av ett projekt [Lärande för arbetsliv och aktivt deltagande i samhälle](#). Projektet har haft fokus på inkludering genom vuxnas lärande som involverar målgruppen nyanlända. Projektet synliggör metoder som är samskapande och handlingsinriktade och möjliggör för alla lokala aktörer - medborgare, myndigheter, utbildningsanordnare, företagare och nyanlända flyktingar att vara i centrum av utvecklingsarbetet och främjar engagemang och skapar förändring. Dessa metoder har provats och utvärderats genom olika nationella och lokala satsningar. Projektet gör dem tillgängliga till en bred grupp organisationer inom vuxnas lärande. Metoder kan anpassas till nya kontexter och geografiska områden eftersom innehållet i de lärande aktiviteterna bygger på de behov och aktuella utmaningar som deltagarna upplever.

Projektet har genomfört tre Dialogmöten för att analysera, systematisera, och synliggöra innovativa vuxenpedagogiska lösningar som är inkluderande, bidrar till etablering i arbetslivet, främjar deltagande i vuxnas lärande och civilsamhället.

Mötesplats nummer 1 har varit i Finland den 31 maj. Fokus låg på erfarenheter från NMR-projekt om integration, särskilt innovativa miljöer, partnerskap mellan företagande, utbildning och forskning, metoder som kan inspirera och utveckla arbetet med integration genom entreprenöriellt lärande. [En artikel har publicerats:](#)

Mötesplats nummer 2 har varit i Lund den 26 september. Fokus låg på erfarenheter från lärandecirklar, pågående Nordplus Vuxen-projekt, ö-nätverket, viktiga nationella initiativ. [En artikel har publicerats:](#)

Mötesplats nummer 3 har varit i Bergen den 15 november. Fokus låg på strukturer och system som främjar lärande, samspel mellan olika politikområden som främjar integration och inkludering. [En artikel har publicerats:](#)

Resultaten har sammanfattats i en rapport i december 2017. NVL skall förmedla resultat genom aktiviteter i verksamhetsplanen för 2018. Målgrupper för systematiserade resultat är: lärare, utbildningsorganisationer, ansvariga för planering av utbildning, myndigheter. Resultaten skall vara tillgängliga genom projektsidan hos NVL.

Som ett led i arbetet med inkludering och vuxnas lärande publicerade NVL **ett reportage** om [Se mitt språk](#), som är ett undervisningsprogram på teckenspråk för föräldrar till hörselskadade barn. Rapporten publicerades på norska och engelska. *Se mitt språk* är ett unikt vuxenutbildningsprogram som sörjer för föräldrars utbildning i teckenspråk tills deras barn fyller 16 år. Publikationen presenterar både processen med programutveckling och föräldrarnas erfarenheter som deltagare. Rapporten gjordes i samarbete mellan NVL och [Statped](#), som ansvarar för tjänster inom specialpedagogik i Norge.

Et voksenopplæringsprogram

Redaktører: Albert Einarsson, NVL og Hilde Holtsmark, Statped

Se mitt språk i 20 år

Se mitt språk er tegnspråkopplæring for foreldre til hørselhemmede barn. Opplæringen startet i 1996 og i 2010 fullførte de første deltakerne hele kurset. Se mitt språk består av 40 ukemoduler – totalt 1000 timer – som går over 16 år. Se mitt språk har vært grundig evaluert underveis og evalueringene viser at programmet er en klar suksess.

Uppdrag enligt mandatbrev:

5. NVL och Norges ordförandeskap i NMR 2017

NVL har genomfört en nordisk konferens den 13-14 november i Bergen på uppdrag från Kunnskapsdepartementet (KD) i Norge kring temat vuxnas lärande och inkludering. Konferensen *”Voksnes læring og inkludering i arbeids- og samfunnsliv”* hade 239 deltagare och organiserades i samarbete med:

- Roskilde Universitet
- Kompetenscentrum Gotland
- Hillerød Sprogscole
- Voksenopplæringsforbundet, VOFO
- Kompetanse Norge

Konferensen diskuterade olika arbetsmodeller och insats- och politikområden inom vuxnas lärande och belyste lösningar och modeller som hjälper beslutsfattare och organisationer att skapa bättre förutsättningar för utveckling av politik och praxis för kompetensutveckling och inkludering. Huvudinläggen på konferensen diskuterade inkludering ur tre olika perspektiv:

- inkluderande arbetsliv;
- inkluderande samhälle och folkbildningens roll;
- språk och inkludering.

24 olika exempel från arbetslivet, vuxenutbildningen och frivilliga organisationer lyftes fram i parallella sessioner. Alla sessioner hade både en nordisk och en tvärssektoriell profil, och gick djupare in i diskussioner på systemnivå – vad och hur fungerar eller fungerar inte för bättre integration och inkludering. Norge inviterade i egenskap av värdskaftsland för konferensen till studiebesök i Bergen:

1. Samarbeidsprosjekt mellom Bergen kommune, NAV, LO og NHO som gir unge voksne mellom 18-25 år som er utenfor utdanning og arbeid reell arbeidspraksis.
2. Norskprøven for innvandrere hos Kompetanse Norge Bergen avdeling.
3. Folkeuniversitetet Vestlandet presenterte Kompetansepluss til opplæring i grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving, regning, muntlig, ikt og norsk eller samisk i virksomheter.

Resultat från flera nordiska samarbetsinitiativ hade en viktig roll i konferensens program:

- Nordregio-forskningen *”Nordiska integrationsprogrammet – hurtigere integration på arbeidsmarkedet – erfaringer med stedbunden læring”* presenterades i en workshop.
- Nordens välfärdscenter delade i samarbete med NVL sitt material genom sociala medie-kampanjer innan konferensen i alla 5 länder på deras respektive språk.
- NMR:s projekt om folkbildning och inkludering *«Inkludering av flyktninger gjennom ikke-formell opplæring - hva er god praksis i Norden?»* presenterades på konferensen.

50 % av deltagare har svarat på utvärderingsfrågor efter konferensen. Resultatet är tydligt – konferensen var framgångsrik och anses av de allra flesta att ha varit nyttig. 97% av de svarande menar att nordiska mötesplatser ger mervärde till deras nationella arbete. Utifrån Bergen-konferensen skulle 98% delta i ett nordiskt arrangemang igen. Utvärderingen visar att helhetsintrycket av konferensen är bra eller mycket bra. (52% mycket bra och 48% bra).

NVL har publicerat den tematiska [konferenstidskriften Dialog](#) som visar bredden på nordiska insatser kring integration och inkludering i ett lärandeperspektiv och bidrar till resultatspridning från konferensen, samt förmedlar resultat från NMR-projekt om integration.

6. Nordisk mötesplats 2017

En tvärssektoriell nordisk mötesplats, för institutioner som har utsetts till nationella samordnare för EU:s Agenda för vuxnas lärande (Skolverket, Kompetanse Norge, och de danska, finska och isländska Utbildnings-/undervisningsministerierna), NVL-koordinatorer och NVL:s värdorganisationer, har arrangerats den 1 mars 2017 i Oslo. Seminariet genomfördes i samarbete med Kompetanse Norge med syfte att skapa synergier mellan EU:s Agenda och nordiska prioriteringar inom vuxnas lärande. Nordiska Ministerrådet presenterade Nordens agenda för framtidens kompetenser; Kompetanse Norge presenterade den nationella strategin för kompetensutveckling. Mötet skapade möjligheter för erfarenhetsutbyte kring resultat av de olika nordiska projekten för implementering av EU:s Agenda för vuxnas lärande och formulering av ev. uppdrag för vidare arbete inom NVL:s nätverk.

Mötesdeltagare identifierade flera utvecklingsfrågor som är relevanta för hela Norden, bl.a., kvalitetskriterier för kompetensutveckling / god praxis i organisering av kompetensutveckling i och för arbetslivet; utmaningar kring vuxnas digitala färdigheter; yrkesutbildning för vuxna i Norden; validering av kompetenser inom yrken och samarbete med arbetslivet.

7. Informations- och kommunikationsverksamhet

För att uppnå NVLs målsättningar måste resultaten från arbetet kommuniceras regelbundet. NVL är idag synligt och tillgängligt via en stor mängd informationskanaler. Tack vare detta hjälper NVL till att synliggöra nordisk nytta och konkretisera det omfattande nordiska utvecklingsarbete som pågår inom de temaområden som NVL arbetar med enligt NMR:s strategiska mål.

En välbesökt webbsida (140 969 sidvisningar 2017), ett regelbundet utkommande nyhetsbrev (12 nummer 2017), två tryckta upplagor av tidskriften Dialog, webbtidskriften DialogWeb (42 artiklar 2017), aktiva kanaler i sociala medier (bl.a. 681 följare på twitter) och omfattande publikation av presentationer och resultat på Slideshare (16596 besökare 2017) och ISSUU (119 publikationer) skapar en fungerande informationshelhet helt i linje med NVL:s informations- och kommunikationsstrategi.

Informations- och kommunikationsstrategi 2014-2017

All NVLs verksamhet innehåller en plan eller en strategi för vad som skall göras kommunikativt, och hur. NVL har uppdaterat sin strategi för information och kommunikation med fokus på bred förmedling. Några exempel på insatser är:

- #-tags i samband med konferenser och sessioner leder till att fler hittar till sidan och Twitterkontot.
- under hösten tog NVL i bruk Instagram.
- Tryckta upplagor av tidskriften Dialog ökar synligheten för nordiska resurser och resultat inom olika temahelheter.

VOKSNES LÆRING OG INKLUDERING I ARBEIDS- OG SAMFUNNSLIV

Bergen 13 – 14 november 2017
Norges ordførandeskap i NMR 2017

Marknadsføring

Kunnskapsdepartementet

Nordisk ministerråd

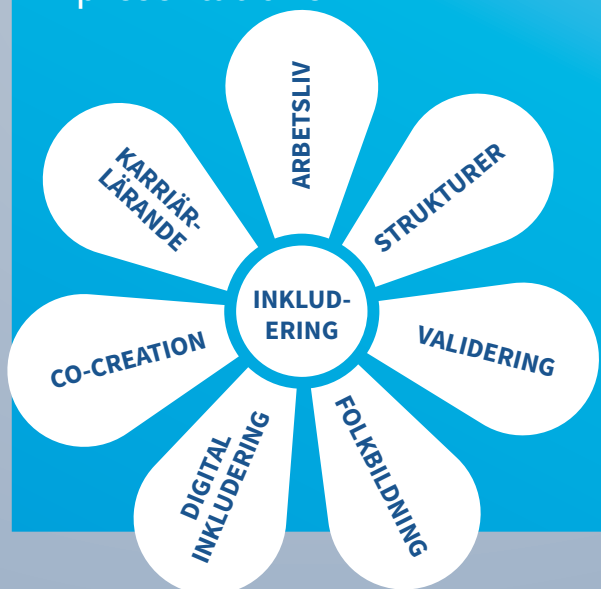

KOMPETANSE NORGE

Video om konferensen:
11 oktober – reach 1652
13 oktober – reach 9729

7 tematiske sessioner

24 presentasjoner

Voksnes læring &
INKLUDERING

13 – 14 november 2017, Bergen

För deltagare

VIDEOR

Före konferensen

synliggöra teman – 3 videor

Under konferensen

3 facebook live sändningar

Efter

vad gav konferensen till dig –
7 videor

Synliggörande / webinarier

2 webinarier – 90 deltagare

19 april
"Open Education for refugees – optimising diversity through MOOCs"

25 oktober
"Language Learning apps and MOOCs for refugees"

Synliggörande / Konferensens teman

Inkludering genom arbetsliv
Sveinn Aðalsteinsson; video-intervju; f-book reach 7588

Språk som ingång eller hinder
DialogWeb artikel; läst av 177 personer

Inkludering i civilsamhälle
Lisa Kings; videointervju; f-book reach 1835

3 studiebesök i Bergen

Bergen kommunen
"Ordntli' arbeid" projekt

Kompetanse Norge -
Norskprøven for innvandrere

Folkeuniversitetet Vestlandet -
Kompetansepluss

65 deltagare

Spridning

Konferenstidskrift

Storify-rapport

Exempel-tweet:

Konferens

 Danmark	29
 EU	1
 Finland	20
 Färöarna	15
 Grönland	7
 Island	5
 Norge	135
 Sverige	27

Deltagare 239

Integration Norden
@IntegrationNR
13 Nov 2017

Kunnskapsminister @Henrikasheim Vår målsättning är att vi ska vara föregångsländer när det gäller integration av #nyanlända i Norden. Därför måste vi dela goda erfarenheter länderna emellan #nrpol #voksin17 @NVLDialo

- Konsekvent bevakning och spridning på sociala medier av alla större resultat inom NVL leder till ökad synlighet och större nytta för miljöerna.

I övrigt fortsatte utvecklingsarbetet enligt verksamhetsplanen. NVL samarbetar med Nordiska Ministerrådets informationsavdelning och deltar sedan 2017 också i det nordiska kommunikatörsnätverket som koordineras av NMR, där alla nordiska institutioner samarbetar. Under 2017 producerade NVL fyra pressmeddelanden som bland annat användes av NMRs informationstjänst och Kompetanse Norge.

Nyheter och aktualiteter kring de temaområden som NVL arbetar med produceras och publiceras löpande under året som DialogWeb-artiklar, i nyhetsbrevet och på nätverks- och temasidor. Materialet kommer från nätverken, twitterflöden, mediabevakningstjänster, NVL:s samarbetspartners, koordinatörerna och från andra nordiska organisationer och nätverk. Under året kompletterades alla nätverkens offentliga sidor med aktuell information.

Rapporter

NVL:s rapporter presenterar erfarenheter och resultat från utvecklingsarbete inom NVL:s nätverk och arbetsgrupper: kartläggningar, utredningar, komparativa studier och analyser. Syftet med rapporterna är att skapa underlag för MR-U:s arbete, samt skapa underlag för och inspirera nya utvecklingsprojekt. Under 2017 publicerades [13 rapporter](#) (av vilka 4 var översättningar). De handlade om kompetensutveckling (5), vägledning (2) integration (2) hållbar utveckling (1), validering (1) och webbpedagogik (1). I samarbete med EPALÉ översattes 2 rapporter till finska.

Sociala medier

NVL satsar på att öka genomslaget på sociala medier. @NVLDialogWeb har för tillfället 681 följare på Twitter (mot 526 2016). Under 2017 har antalet användare som gillar DialogWeb på Facebook ökat från 630 till 761. Under året genomfördes regelbundna sponsorerade kampanjer på facebook och/eller instagram (cirka 1/månad). För första gången gjordes landsspecifik marknadsföring på olika nordiska språk (främst isländska och finska). Inför VPL-Biennalen nådde en av våra förhandspuffar ut till 1565 personer på Facebook. Hösten 2017 satte NVLs blogg i gång på allvar, med ett nytt inlägg varje vecka. Vi öppnade ett instagramkonto inför förmanskapskonferensen i Bergen och vi började sända Facebook-live regelbundet från våra större arrangemang (Lund och Bergen). Erfarenheterna har varit mycket goda, och satsningen

fortsätter under 2018. NVL nådde ungefär 75.000 personer på Facebook 2017, en ökning med över 3000 jämfört med 2016. Siffran anger inte unika individer, utan det kan vara delvis samma personer som nåtts vid flera olika tillfällen. Följarna består till 68 procent av kvinnor. Den största åldersgruppen är 45-54 år. Färöarna är största land följt av Sverige och Danmark.

Det mest populära inläggen

19 april ”Studie- och yrkesvägledning erbjuds dold grupp”. 3014 unika mottagare.

9 maj ”Ingen skall lämnas utanför karriärplaneringen”. 1657 unika mottagare.

2 april ”ClearComm - inklusion för folk med autism”. 1273 unika mottagare.

Informationssamarbete

NVLs huvudkoordinator Antra Carlsen intervjuades till Vuxenutbildning i Samverkans sajt i början på året. Intervjun nådde ut till 726 personer och är ett bra exempel på hur NVL skapar intresse och synlighet också utanför de egna kanalerna. I och med det fördjupade samarbetet med övriga nordiska institutioner finns det goda förutsättningar för att ytterligare öka synligheten av NVLs resultat och verksamhet på detta sätt under 2018.

Nyheter

För de flesta inom vuxnas lärande fortsätter NVL-nytt att vara en av de mest regelbundna informationstjänsterna. Nyhetsbrevet utkom med 12 nummer Sedan 2016 publiceras nyheterna också kontinuerligt online, för att sedan samlas upp för utskick en gång/månad. Nyhetsbrevet marknadsförs också aktivt på twitter och facebook. Trots detta, och många nya prenumeranter under 2017 fortsätter minskningen av användare, vilket betyder att NVL måste se över vilka förändringar som behöver göras och analysera orsakerna under 2018.

2014	1712 mottagare
2015	1511 mottagare
2016	1450 mottagare
2017	1410 mottagare

DialogWeb produceras av redaktörer i alla 5 nordiska länder och 3 självstyrda områden. Artiklarna publiceras löpande under året. DialogWeb hade 5848 läsare i år. EPAL Norge har gjort en viktig insats med spridning av nordiska erfarenheter kring tema integration och inkludering genom översättning av fyra Dialog-artiklar som nu är tillgängliga också på [engelska](#). 42 DialogWeb artiklar publicerades tematiskt indelade på följande sätt:

Inkludering och integration	14
Validering	6
Vägledning	6
Kompetensutveckling i arbetslivet	3
Kompetensutveckling av utbildare	2
Digitalisering, IKT	2
Grundläggande färdigheter	3
Hållbar utveckling	3
Annat	3

www

NVL:s webbsidor erbjuder nyheter, information och info om aktuella konferenser/seminarier inom de temaområden inom vuxnas lärande som slagits fast av MR:U och utvecklats i den nordiska visionsrapporten. Under året genomfördes en reform så att alla nätverkssidor innehåller samma struktur, och de har alla fått ett nytt grafiskt utseende. Webbstatistik från år 2017 visar att vi har i genomsnitt 2479 unika besökare/månad. De flesta av våra besökare kommer från Norge. Google Analytics är det huvudsakliga analysprogrammet, i tillägg används SmarterStats Enterprise edition.

Den populäraste nätverkssidan var Alfarådets nya tjänst [Alfa Go Digital](#) med 1599 besök.

NVLs Slideshare-konto fylldes på under året med nya presentationer från seminarier och konferenser. I dagsläget har vi 197 publicerade powerpoint-presentationer (2016: 105). Slideshare och Issuu kan läsas direkt i webbläsaren (inklusive denna årsberättelse). För tillfället har vi 119 publikationer tillgängliga via Issuu (2016: 107). I 2017 hade presentationer och resultat på Slideshare 16 596 besökare.

Kontakt med miljöer och media

Utöver webbförmedling och seminarieverksamhet har koordinatörerna arbetat uppsökande och hållit kontaktmöten hos miljöer i sina länder med syfte att sprida kunskap om NVL och också för att få feedback om miljöernas intresse i och deras behov av nordiskt samarbete. Kommunikationen gäller i första hand samarbetsfrågor och förmedling av resultat från NVL:s nätverkande, men handlar också om projekt och samarbetsmöjligheter i Norden. NVL:s kommunikationsinsatser bidrar till ökad kunskap om vuxnas lärande i de nordiska länderna som är en viktig förutsättning för att det redan goda samarbetet ska fortsätta och öka i omfattning framöver.

III. NVL:s nätverk och arbetsgrupper

I NVL är ”nätverkandet” den naturliga arbetsformen. NVL har bidragit till nätverksskapandet i Norden genom att följa upp och stödja existerande nätverk, samt initierat nya nätverk inom områden där det finns behov och ett nordiskt intresse. Nätverken jobbar tvärssektoriellt. De deltagande organisationerna i nätverken representerar hela fält av vuxnas lärande och kommer från folkbildning, formell vuxenutbildning, myndigheter, organisationer inom arbetslivet och forskningsvärlden.

2017 har NVL haft 11 aktiva nätverk och arbetsgrupper. Nätverken möts 3 – 4 ggr/år, däremellan arbetar man med olika typer av analyser och rapportskrivning, presentationer på konferenser och seminarier. Alla har bidragit aktivt till kvalitetsutveckling inom vuxnas lärande. Alla aktiva nätverk presenteras genom sina egna webbsidor med aktuell information på [NVL:s webbsida över nätverk](#).

2 nätverk har genomfört sitt uppdrag och har avslutats 2017:

- Ö-nätverket i Östersjöområde;
- Kompetensutveckling i och för arbetslivet.

NVL vill tacka alla deltagare för deras bidrag till kompetensutvecklingen inom livslångt lärande på ett nordiskt plan och det viktiga arbetet som har väckt stort intresse och uppmärksamhet i Norden och internationellt. Översikt över medlemsorganisationer i NVL:s nätverk i Bilaga 4.

Översikt över nätverk och deras uppdrag 2017:

Expertnätverket för validering	Implementerar Roadmap 2018, stödjer kvalitetsutveckling och benchmarking av valideringssystem i Norden. Metodutvecklingen stöds genom satsning på ValiGuide-tjänsten.
Nordiskt nätverk för vägledning	Förbättrar samordningen av vägledningen mellan utbildnings- och arbetsförvaltningen i Norden vilket stödjer individers övergång mellan utbildning och arbetsliv. Fokuserar på vuxnas möjligheter att utveckla sina karriärkompetenser och ser karriärutveckling som en livslång process.
Arbetsgrupp för IKT & vägledning	Granskar mervärdet av nya metoder och IKT som stöd i vägledningstjänster på Färöarna, Grönland och Åland för att öka tillgängligheten till vägledningstjänster för alla medborgare i de tre självstyrda områdena. Bidrar till utveckling av nationella strategier och riktlinjer för livslång vägledning.
Kompetensutveckling i och för arbetslivet	Skapar kunskapsunderlag kring systemen och modeller som främjar effektiv kompetensutveckling för vuxna och inspirerar till en mer flexibel kompetensutveckling i och för arbetslivet.
Expertnätverk för grundläggande färdigheter	Arbetar med grundläggande färdigheter men också adresserar behovet av att öka kontakten mellan utbildningssektorn och arbetslivet och ha ett bredare perspektiv när det gäller nyckelkompetenser.
Nordiskt nätverk för entreprenörskap,	Genomför ett pilotprojekt som testar och utvärderar nya sätt att organisera kompetensutveckling för vuxenutbildare och andra

entreprenöriellt lärande och innovation	involverade i vuxnas läroprocesser. Undervisnings- och inlärningsmetoder främjar deltagarnas kreativitet, utvecklar entreprenörsanda och innovation genom i tre olika lärande cirklar.
Alfarådet	Utvecklar stöd för vidareutbildning av alfarare inom teman: matematik i vardagen; digital literacitet, kommunikation utan skriftligt stöd.
Distans	Bidrar med kunskap genom lärande exempel, undersökningar och metodsamlingar om hur lärande innehåll och teknologi kan kombineras i lärandemodeller för vuxnas lärande.
Nordiska nätverket för utbildning i fängelse	Nätverket förbättrar förutsättningar för en anpassningsprocess efter en straffperiod. 2017 initierades en arbetsgrupp kring IKT och utbildning i fängelse.
Ö-nätverket i Östersjöregionen	Implementerar "Att göra-metodiken" med alla lokala aktörer – medborgare, myndigheter, utbildningsanordnare, företagare och nyanlända flyktingar – i centrum av själva utvecklingsarbetet. Utvecklar konkreta idéer för bemötande av nyanlända till nytta för det lokala samhället på öarna och för de nyanlända.
Hållbar utveckling	Nätverket bidrar med kunskap och expertis att arbeta med de Globala målen 2030 för hållbar utveckling på ett pedagogiskt sätt i organisationer och institutioner för vuxnas lärande och i lokalsamhället.

Nytt projektgrupp för grundläggande färdigheter i arbetslivet

NVL har initierat en ny projektgrupp för genomförandet av ett projekt "*Grundläggande färdigheter i och för arbetslivet*" (2017). Detta var ett särskilt uppdrag från NMR under 2017. Projektet ska utveckla en gemensam förståelse mellan arbetsliv och utbildning kring begreppet grundläggande färdigheter, bland annat i relation till "*employability skills*" och "*work skills*", och hur de grundläggande färdigheterna kan utvecklas såväl inom utbildning som i arbetslivet samt vilka system och strukturer som stödjer en sådan utveckling. Arbetet har genomförts i en projektgrupp tillsammans med tre forskare från Göteborgs universitet och Islands universitet som har bistått med omvärldsbevakning, kunskap och underlag från aktuell och relevant forskning.

Projektet har fokuserat på två olika typer av kompetenser relevanta för arbetslivet: relationskompetenser och koncentrationskompetenser. För att samla mer kunskap, erfarenhet och reflektioner kring projektets huvudfrågor har projektgruppen valt att bjuda in till dialogmöten där särskilt utvalda experter och organisationer delar med sig av sina kunskaper och erfarenheter. Experter från olika sektorer, utbildningsaktörer; inom högskola, vuxenutbildning, företag, fackorganisationer, branschorganisationer och arbetslivets parter har deltagit aktivt i dialogen och erfarenhetsförmedlingen.

Dialogmöten organiserades i Sverige och Finland. Två DialogWeb-artiklar presenterar resultaten från konsultationsmötena brett till NVL:s målgrupper:

[Relationer er viktige for succes i arbejdslivet](#)

[Koncentration som kompetence under lup i Jakobstad](#)

Projektet har producerat ett kunskapsunderlag som omfattar kartläggning, analys, och slutsatser om relationskompetenser och koncentrationskompetenser. Konklusionen är att försöka kartlägga och hitta redskap för hur utveckling och lärande av generiska kompetenser (såsom relationskompetenser och koncentrationskompetenser) är en utmaning. Argument att sådana grundläggande färdigheter måste kopplas till ett specifikt sammanhang har tydligt kommit fram vid dialogmötena. Kanske bör de grundläggande kompetenserna därför inkorporeras med valideringsprocesser och certifiering av yrkeskunskaper, snarare än särskiljas.

Projektet anser att det behövs mer tid och resurser för att undersöka hur dessa kompetenser kan godkännas i det formella utbildningsystemet och hur ett kvalifikationsramverk kring grundläggande färdigheter som är relevant och kan kommunicera standarder till såväl arbetslivet som utbildningssektorn i Norden kan skapas. Projektets slutsatser och resultat presenteras för NVL:s nätverk för grundläggande färdigheter för vidare utvecklingsarbete.

Konferencen blev arrangeret i samarbejde mellem:
Foreningen Norden i Lund, Nordisk netværk for voksnes læring (NVL),
Nordplus Voksen og Lund kommune.
På egen [konferenceside](#) findes meget materiale fra konferencen.

IV. Verksamhet i relation till kvantitativa indikatorer

NVL synliggör sitt arbete genom nordiska nätverksmöten, seminarier och konferenser, genom publikationer och genom vägledning till både organisationer och individer. Det samlade deltagarantalet i NVL:s mötes-, seminarie-, konferens- och projektverksamhet under 2017 är 4591 deltagare:

1716 deltagare	NVL:s egna aktiviteter
2636 deltagare	NVL:s samarbetsaktiviteter
239 deltagare	online

1. Mötesplatser

NVL har genomfört seminarier och organiserat konferenser och möten över lands- och sektorgränser kring nordiskt prioriterade teman och med målet att sprida nordiska erfarenheter och resultat från nätverken. Under 2017 har sammanlagt 24 nordiska seminarier / konferenser, 5 nordiska och internationella webinarier, och 28 nationella / regionala förmedlingsseminarier samt strax över 60 nätverksmöten organiserats.

NVL har haft starkt fokus på bred spridning av resultat från sina nätverk och har ingått i samarbete med organisationer från sektorer inom vuxnas lärande och med organisationer inom arbetslivet. 58% av NVL:s aktiviteter har genomförts i samarbete med andra organisationer och under år 2017 har 213 olika organisationer i Norden ingått i samarbete med NVL. En fullständig lista över samarbetspartners för NVL i 2017 finns i Bilaga 5.

NVL:s nätverk har varit aktiva i Norden och Europa. Danmark, Island, Sverige och Färöarna har haft ett ökande antal förmedlingsaktiviteter i sina länder. Både koordinatorena och de nationella nätverksmedlemmarna har bidragit för att få ökat utbyte inom sina respektive områden. Finland har haft en ny koordinator 2017, samarbetet med NVL:s värdsorganisation och andra större organisationer har varit en viktig faktor för att nå både finsktalande och svensktalande organisationer. Flera större samarbetsaktiviteter har bidragit till ökad spridningseffekt i Finland.

Samarbete med UNESCO och Cedefop har varit viktig för utbyte av erfarenheter mellan Norden, resten av Europa och världen på valideringsområdet. NVL:s kompetens inom webinarimetodik har förmedlats i Europa genom samarbete med LEK-projektet (*Let Europe Know about Adult Learning*).

Bland de största och viktigaste mötesplatserna organiserade av NVL och i samarbete med andra vuxenutbildningsmiljöer, nätverk och Nordplus Vuxen är:

- Den 13. nordiske conference om alfabetisering - grundläggande litteracitet; Helsingør, 4-6 april
- 2nd VPL Biennale; Aarhus, 25-27 april
- New Nordic research and successful models of integration through non-formal adult education; Jönköping, 4 maj
- Læring i praksis - Voksenpædagogisk Forum 2017; Odense, 9 maj

- Nationell Valideringskonferens, Karlshamn, 9-10 maj
- Presence at a Distance: Technologies and Methods for Learner Engagement; København; 18-19 maj
- Vegleiðing – nær og fjar; Torshavn, 30 maj
- Fælles dialogmøde for Grønland, Åland og Færøerne, Torshavn, 31 maj
- Nordic entrepreneurial and innovative learning; Espoo, 1 juni
- Language, Inclusion and Labour Markets, Torshavn, 23 augusti
- Innovativ voksenlæring, Nuuk, 29-30 augusti
- Voksenlæreren og innovation, Lund, 27-28 september
- Nordisk Bærekraft - Network consolidation; København, 12 oktober
- Voksnes læring og inkludering i samfunns- og arbeidsliv; Bergen, 13-14 november
- Career Management Skills, Malmö, 23 november
- Expertseminarium om kvalitet i validering, Stockholm, 30 november
- Kompetansestrategi – hvorfor?; Reykjavik, 30 november
- 5 förmedlingsseminarier Kompetence fra arbejdslivsperspektiv, Oslo, Torshavn, Reykjavik, Jakobstad, København

2. Deltagarstatistik

NVL:s har haft ett stabilt deltagarantal i sina aktiviteter de senaste åren. Deltagarantalet 2017 har gått upp med över 1000 deltagare jämfört med året innan. Uppgången beror på flera faktorer. Dels har NVL haft konkreta resultat inom flera nätverk klara för förmedling och implementering 2017. Detta är en viktig orsak för ökningen. Dels har NVL fått extra uppdrag och avslutat tre olika projekt under 2017. Alla tre projekt har inneburit en bred konsultationsprocess kring preliminära resultat och dialogmöten och workshops med syfte av kunskapsutveckling. Projektaktiviteter har haft nästan 800 deltagare sammanlagt 2017.

Kvalitetsprojekt inom validering presenterade preliminära resultat på 4 seminarier och en slutkonferens. Projektet *Lärande för inkludering i arbetsliv och samhälle* hade 3 Dialogmöten. Projektet *Grundläggande färdigheter i arbetslivet* har genomfört två konsultationsmöten och haft flera forskarmöten.

NVL kan redovisa 4591 deltagare totalt i sina aktiviteter. Fysiska möten och seminarier: 4352 deltagare. Dessutom har NVL haft 239 deltagare på online-webbinarer.

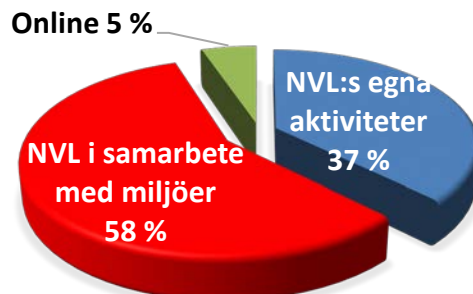
Deltagarantal i 2017	
NVL:s egna aktiviteter	1716
NVL i samarbete med miljöer	2636
Online	239
Total	4591

NVL synliggör sitt arbete genom nordiska nätverksmöten, seminarier och konferenser, genom publikationer och genom vägledning till både organisationer och individer. Det samlade deltagarantalet i NVL:s mötes-, seminarie-, konferens- och projektverksamhet under 2017 är 4591 deltagare:

1716 deltagare
2636 deltagare
239 deltagare

NVL:s egna aktiviteter
NVL:s samarbetsaktiviteter
online

Deltagarantal 2017

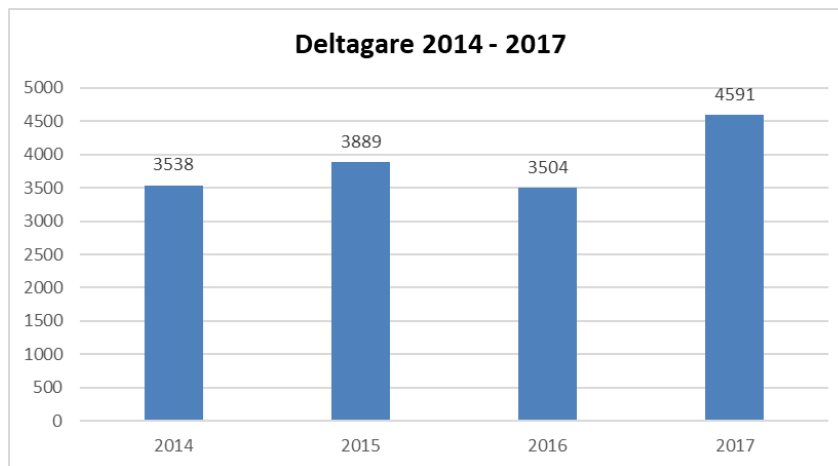
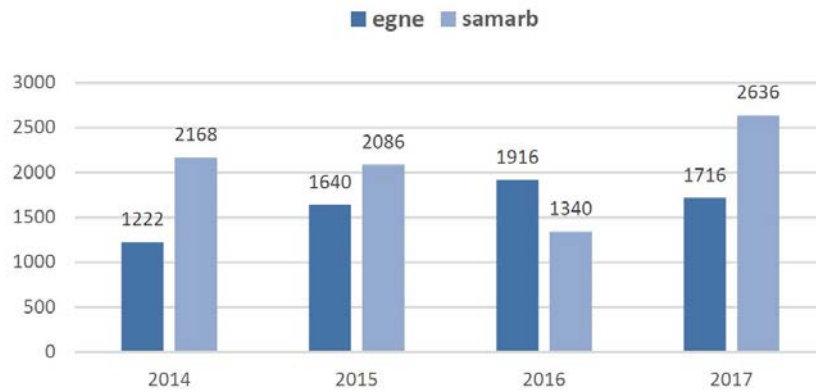
Totalt 3100 kvinnor (71 %) och 1252 män (29 %) har deltagit i NVL:s face-to-face aktiviteter

Deltagare könsfördelning

Alla nordiskt prioriterade teman har förankrats nationellt; val av fokusområden beror på de nationella behoven. Sverige har haft ett stort antal aktiviteter kring temat validering och Färöarna har fokuserat på vägledning och organisering av vuxnas lärande. Island har arbetat intensivt kring förmedling inom teman som lärande i arbetslivet och kompetenspolitik. Danmark, Finland och Norge har satt fokus på globala utmaningar, inkludering och praxisnära lärande genom flera konferenser. Mer detaljerad analys finns i de nationella rapporterna i Bilaga 1.

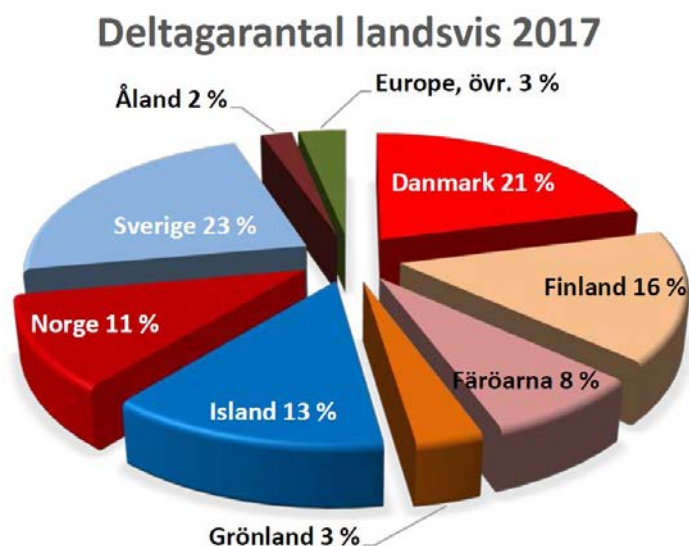
Deltagarantal 2014 - 2017

Koordinatorer och kontaktpersoner har haft fokus på nätverkande och förmedling; skapat nya samarbetsrelationer och fortsatt aktivt samarbete med tidigare samarbetspartners.

Deltagarantal landsvis: 2017, 2016, 2015, 2014												
	egna	sam arb.	total 2017	egna	sam arb.	total 2016	egna	sam arb.	total 2015	egna	sam arb.	total 2014
Danmark	295	617	912	328	278	606	288	699	987	261	725	986
Finland	295	394	689	319	402	721	258	364	622	121	615	736
Färöarna	215	117	332	87	77	164	293	42	335	111	17	128
Grönland	132	9	141	50	3	53	25	5	30	216	5	221
Island	220	360	580	262	90	352	224	420	644	151	235	386
Norge	185	300	485	337	82	419	185	120	305	178	262	440
Sverige	256	728	984	367	290	657	315	315	630	133	264	397
Åland	82	8	90	93	34	127	52	54	106	38	8	46
Ryssland				0	0	0	0	0	0	0	0	0
Baltikum				0	11	11	0	1	1	0	8	8
Europe, övr.	36	103	139	73	73	146	0	66	66	13	29	42
Total	1716	2636	4352	1916	1340	3256	1640	2086	3726	1222	2168	3390
Online			239			248			163			148
+ Online			4591			3504			3889			3538

Statistiken summerar deltagare per land, både de som deltar i NVL:s aktiviteter i eget land och de som deltar i ett annat nordiskt land. Fördelningen mellan de nordiska länderna är ganska jämn. Flest deltagare 2017 kommer från Danmark och Sverige, över 20% av deltagarna från respektive land. Finland, Island och Norge står sammanlagt för 40% av deltagarna, jämnt fördelat mellan dessa tre länder. De självstyrda områdena Åland Färöarna och Grönland står för sammanlagt 13% av deltagarna.

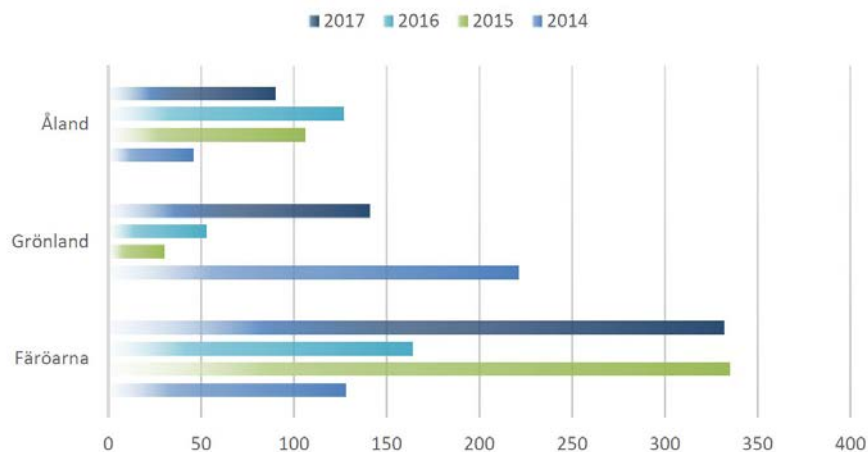

NVL har utövat intensiv spridning av erfarenheter genom nätverksorganisationer och i samarbete med ett stort antal organisationer i alla nordiska länder. Island, Färöarna och Grönland har haft en markant ökning i deltagarantalet under 2017. Ökningen beror på mycket aktivt engagemang och medverkan från flera nordiska nätverk och koordinatorens insatser för omsättning av nordisk kunskap. Finland, Danmark och Sverige har haft flera större satsningar och arrangemang kring nordiska teman; Norge har varit värdskapsland för en stor nordisk konferens som NVL arrangerade i samarbete med förmanskapet i Nordiska Ministerrådet.

Deltagarantal landsvis 2014 - 2017

Deltagare - självstyrda områden 2014 - 2017

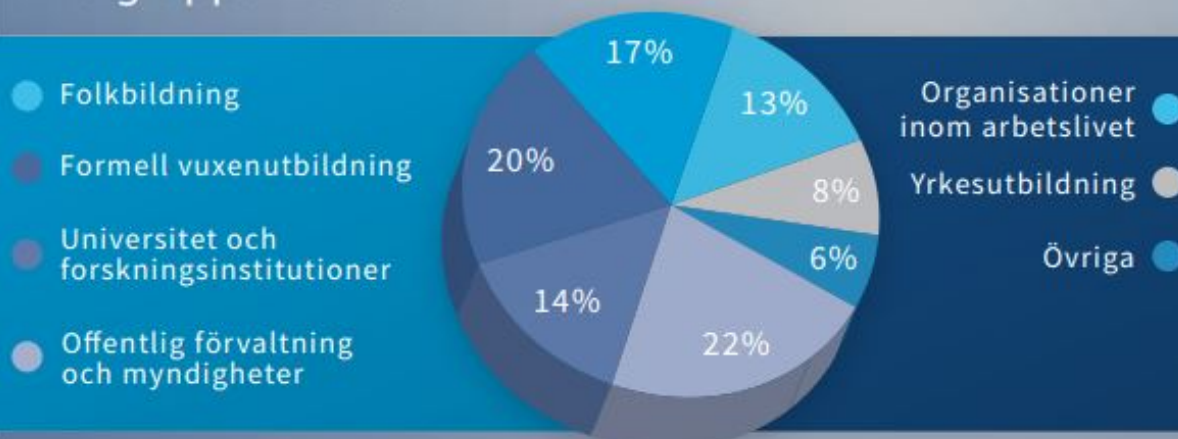

Statistiken visar att NVL:s aktiviteter har en tvärspektoriell profil. Det är en jämn fördelning mellan målgrupperna och de olika sektorer NVL jobbar med: formell och kompetensgivande vuxenutbildning, universitet / forskning, samt målgrupperna som representerar folkbildning. Flera koordinatörer har samarbetat kring aktiviteter tvärs över landsgränser, och ett brett samarbete med olika vuxenutbildningsmiljöer har bidragit till den tvärspektoriella profilen bland deltagare.

NVL UTVECKLAR

OCH FÖRMEDLAR

Målgrupper 2017:

Antal aktiviteter

2017:

Nationella förmedlingsaktiviteter

28

Nätverksmöten

60

Nordiska seminarier och konferenser

24

Webinarer

5

117 aktiviteter
4591 deltagare

Deltagarantal, målgrupper: 2014 - 2017	2017			2016			2015			2014		
	egna	sam- arb	totalt	egna	sam- arb	totalt	egna	sam- arb	totalt	egna	sam- arb	totalt
folkbildning	218	505	723	113	45	158	331	376	921	195	492	687
				32	85	117						
				68	202	270						
bibl./media, museum, arkiv, kultur				8	19	27	3	19	22	10	3	13
universitet, forskning	296	325	621	345	132	477	313	263	576	347	262	609
off. förvalt., myndighet	487	476	963	478	172	650	374	384	758	335	431	766
formell vuxenutb.	172	674	846	202	237	439	256	314	570	120	487	607
kompetensutveckling i arbetslivet, arbetslivets organisationer				82	53	135	56	105	161			
	267	306	573	138	51	189	107	122	229	147	172	319
folk rörelser/föreningar, folkb. paraplyorganisationer				216	210	426		214				
övriga: AMU, företag, politiker	116	155	271	74	60	134	64	131	195	53	112	165
övriga: nyanlända				73	0	73						
Yrkesutbildning	160	195	355	87	74	161	136	158	294	15	209	224
Total	1716	2636	4352	1916	1340	3256	1640	2086	3726	1222	2168	3390
on-line webinarer			239			234			163			
Samlet - deltagare i moter og online			4591			3490			3889			

Deltagare - målgrupper 2017	2017	%
Folkbildning	723	17
Formell vuxenutbildning	846	20
Universitet och forskning	621	14
Offentlig förvaltning och myndigheter	963	22
Organisationer inom arbetslivet	573	13
Yrkesutbildning	355	8
Övriga	271	6
	4352	100
Online	239	
	4591	

Andel deltagare som representerar folkbildningsorganisationerna och organisationer inom formell vuxenutbildning (kommer oftast från KOMVUX och VUC) i NVL:s aktiviteter är nästan lika stora. Aktiviteter inom teman vägledning, inkludering och kompetensutveckling av utbildare har varit mest välbesökta av deltagare från dessa målgrupper.

De flesta deltagare (963 deltagare/22%) representerar den offentliga förvaltningen 2017. NVL anser att aktiviteterna når beslutsfattare bra. NVL:s aktiviteter inom validering och inkludering har speciellt varit riktade mot beslutsfattare 2017.

NVL har aktiviteter särskilt riktade mot representanter från arbetslivet och yrkesutbildningar. Seminarier kring branschvalidering och kompetensutveckling i arbetslivet har haft flest deltagare från arbetsgivarorganisationer och från fackföreningar. 2017 kommer 13% av deltagarna från sektorer i anknytning till arbetslivet (11%:2016). 8% kommer från yrkesinriktade utbildningar (5%:2016).

Målgruppen högre utbildning/forskning (621 deltagare/14%; 15%:2016) är väl representerad i NVL:s aktiviteter. Forskare har medverkat i alla tre projekt som NVL har avslutat 2017, och de deltar också i utvecklingsarbete eller evalueringar inom NVL:s nätverk

V. Ekonomiredovisning

NVL:s verksamhet finansieras av Nordiska ministerrådet och delas i personalkostnader och i verksamhetskostnader. Med utbetalningar till personal avses huvudkoordinator, administrativ koordinator, webbredaktör och nationella koordinatörer och kontaktpersoner i tre självstyrande områden. Med utbetalningar till verksamhet avses NVL:s strategiska medel för nätverk, arbetsgrupper, analyser och mötesplatser.

Samlad ekonomi översikt för NVL i 2017

Inntekter		NOK
Anslag fra NMR (8 019 000 DKK)		9 994 481
Overført fra 2016 till budget 2017		2 084 835
Ekstra inntekter 2017 (konferensavgift)		3 916
Samarbeidskonferanse Validering, EAEA		63 311
NMR, Grundläggande färdigheter i arbetslivet		563 973
NMR, Lärande för arbetsliv och aktiv deltagande		1 177 801
KEB, Återbetalning från EU projekt		11 489
KoL, Återbetalning av nätverksmedel		95 269
NMR, projektmedel		121 820
Totale inntekter		14 116 894
Utbetalinger	Budsjett	Regnskap
Utbetalinger personal	5 365 537	5 803 621
Utbetalinger virksomhet	6 434 029	7 934 426
Totale utbetalinger	11 799 565	13 738 048
Resultat 2017		378 846

Resultat 2017 inkluderar medel för två nätverk (sista 15% av beviljningen 2017; utbetalas efter ekonomiredovisningen från ansvarig nätverkskoordinator har mottagits).

VI. Sammanfattning av viktigaste resultat

Nätverkande och samarbetsrelationer

NVL har skapat relevanta resultat för beslutsfattare, samt organisationer inom vuxnas lärande och arbetslivet i Norden. Målinriktade insatser genom nätverkande har skapat bra synergieffekter och ännu tätare samarbete mellan NVL:s nätverk, värdorganisationer och NVL:s målgrupper.

Under 2017 har NVL haft 9 aktiva nätverk och 2 arbetsgrupper. 2 nätverk har avslutat sitt arbete 2017. Under 2017 har 213 olika organisationer i Norden ingått i samarbetet med NVL. Statistiken visar att NVL:s aktiviteter har en tvärssektoriell profil. Det är ganska jämn fördelning av deltagare mellan målgrupper: formell vuxenutbildning (20%), högre utbildning, forskning (14%), folkbildning (17%). NVL upplever att det finns ett positivt intresse i NVL:s aktiviteter från organisationer i anknytning till arbetslivet (13%) och 8% kommer från yrkesinriktade utbildningar. Det är fortfarande ett högt antal deltagare som representerar offentlig förvaltning, myndigheter 21% (2016) ; 22% (2017) av totalantalet.

NVL har samarbetat med administratörerna för Nordplus Vuxen för att öka kunskapen om Nordplus ramprogram bland vuxenutbildningsmiljöer i Norden och ge potentiella projektansökare en inblick i aktuella nordiska frågor inom vuxnas lärande. NVL och Nordplus administration har i samarbete med Lunds kommun och Föreningen Norden i Lund genomfört en internationell konferens "[Vuxenlärare och innovation](#)" i Lund 27-28 september för att diskutera behov för kompetensutveckling för utbildare och sätta igång utvecklingsarbete.

De viktigaste resultaten inom nordiskt prioriterade områden

Inkludering

- NVL har uppmärksammat teman och belyst lösningar och modeller som hjälper beslutsfattare och organisationer att skapa bättre förutsättningar för utveckling av politik och praxis för kompetensutveckling och inkludering på en nordisk konferens under Norges ordförandeskap i NMR, samt genom tre dialogmöten inom projektet *Lärande för arbetsliv och aktivt deltagande i samhälle*.
- Distans-nätverket har förmedlat kunskap om kollaborativt lärande och IKT som ett pedagogiskt redskap för inkludering och integration på Norges ordförandeskaps konferens workshop "*Digitale veier til inkludering*" och genom två webinarier.

Arbetsplatsen som arena för lärande

- NVL har skapat arenor för dialog och diskussion mellan myndigheter, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, samt ansvariga för kompetensutveckling i det nordiska arbetslivet och satt kompetensförsörjningsfrågor i centrum av diskussioner och synliggjort utmaningar och lösningar för utveckling av relevanta kompetenser i och för arbetslivet.

Validering

- NVL har lyft fram en viktig diskussion om kvalitet och legitimitet i valideringsarbetet i Norden genom fyra konsultationsseminarier kring preliminära resultat i ett forskningsprojekt *Kvalitet i validering* och genom Expertnätverkets insatser nationellt.

Utveckling av utbildningar och undervisning, bland annat genom att främja kreativa och innovativa kompetenser i utbildningar

- NVL har bidragit till kvalitetsutveckling av vuxnas lärande genom ett pilotprojekt som har testat och utvärderat tre olika lärandecirklar som ett nytt sätt att organisera kompetensutveckling för vuxenutbildare i samarbete med arbetslivet eller organisationer från andra sektorer. Projektet visar ett nytt sätt att arbeta inom utbildningsorganisationer och kommuner i flera av deltagarländer där inspiration går från nordisk eller nationell nivå till lokal verksamhet och åter tillbaka till nordisk nivå.

Synergi med europeiskt arbete

Nordiskt-europeiskt erfarenhetsutbyte synliggör nordiska styrkor och skapar synergieffekter samt ger också ett värdefullt bidrag till identifiering av utvecklingsområden på nordisk nivå.

Samarbetet med EPALE (Electronic Platform for Adult Learning in Europe) har varit mångsidigt; resultat av nätverkssamarbete har förmedlats i Europa genom översättningar av 4 DialogWeb-artiklar och 2 nordiska rapporter, förmedling av nordisk samling av metoder inom undervisning för hållbar utveckling, samt gemensamma informationsseminarier.

Nordiska erfarenheter inom validering har fått synlighet internationellt genom 2nd VPL Biennale i Aarhus i april 2017. Nordiska och europeiska erfarenheter kring nya trender och pedagogiska lösningar för IKT-baserat lärande har diskuterats på en internationell konferens i Köbenhavn arrangerat i samarbete med European Association of Distance Learning (EADL).

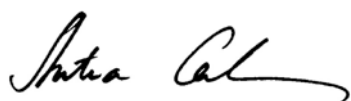
NVL har fortsatt aktivt samarbete och erfarenhetsutbyte med ELM (European Lifelong Learning Magazine), EAEA (European Association for the Education of Adults) och EBSN (European Basic Skills Network).

Information och förmedling

NVL har aktivt implementerat sin strategi för information och kommunikation; använt många olika informationstjänster som hjälper NVL till att synliggöra nordisk nytta och konkretisera det omfattande nordiska utvecklingsarbete som pågår inom de temaområden som NVL arbetar med enligt NMR:s strategiska mål.

NVL har en välbesökt webbsida. 2017 betydde det 140 969 sidvisningar. NVL satsar också på att öka genomslaget på sociala medier. @NVLDialogWeb har för tillfället 681 följare på Twitter (mot 526:2016). Under 2017 har antalet användare som gillar DialogWeb på Facebook ökat från 630 till 761. NVL har nu också en egen blogg, ett växande instagramkonto, samt podcast-sändningar.

Under 2017 publicerades 13 rapporter (4 är översättningar). Tack vare samarbete med EPAL Finland finns 2 NVL rapporter översatta till finska. NVL:s rapporter skapar kunskapsunderlag för MR-U:s arbete, samt inspirerar nya utvecklingsprojekt.

Antra Carlsen, huvudkoordinator, NVL

VII. Bilagor

1. NVL rapporter från länderna:

Danmark

Finland

Island

Norge

Sverige

Färöarna

Grönland

Åland

2. NVL www statistik

3. Deltagarstatistik, per land, per målgrupp

4. NVL:s nätverk och arbetsgrupper aktiva i 2017

5. NVL:s samarbetspartners 2017

6. NVL:s ekonomi, transaktioner (elektroniskt till NMR)

Danmark NVL årsrapport 2017

Den danske koordinator er placeret på Institut for uddannelse og pædagogik, IUP, på Århus universitet. NVL er tilknyttet forskningsprogrammet 'Learning, innovation and sustainability in organisations' (LISO).

NVL's opgave i Danmark er, at på tværs af sektorer indsamle, systematisere og formidle ny viden inden for voksen- og efteruddannelsesområdet, støtte og initiere nye initiativer, og sikre udveksling af information, viden og erfaring mellem Danmark og Norden.

Danske temaer i Norden – nordiske temaer i Danmark.

Den danske koordinator er i starten af 2017 ansvarlig for et nordiske netværk.

NVL's nordiske voksenpædagogiske netværk ***"Entreprenørskab, entreprenøriel læring og innovation"***

Den danske koordinator har i 2017 været ansvarlig for at afslutte pilotprojektet *"Transformative learning circles"*. Pilotprojektet blev afsluttet med to seminarer et i Sverige og et i Norge for de nordiske læringscirkler, samt et nordisk Discussion Forum, hvor resultater blev diskuteret i Finland.

I løbet af året 2017 blev indsamlede data analyseret og projektet evalueret. Den danske koordinator koordinerede og deltog i arbejdet og var med til at skrive rapporten *"Evaluation of Transformative Learning circles. A learning model from a NVL pilot project."* I evalueringsarbejdet indgik svenske forskere.

Pilotprojektets tema om transformativ entreprenøriel læring og især organisering af de samskabende læreprocesser i cirkler er aktuelt på flere danske arbejdspladser, uddannelsesinstitutioner og kommuner. De danske cirkeldeltagere i de nordiske transformative cirkler har i 2017 medvirket til at sprede de nordiske erfaringer dels som ansvarlige for en workshop på Voksenpædagogisk Forums forårskonference i maj i Danmark og som medplanlæggere og oplægsholdere på en konference i august i Nuuk, Grønland.

Det nordiske projekt har været inspiration til udvikling af et kommende pilotprojekt med henblik på at afprøve og bruge cirkelmodellen som en eftervidereuddannelsesmodel for mellemledere og ledere i små og mellemstore virksomheder i et lokalt område i Jylland. Det er tanken, at IBA Kolding og NVL starter pilotprojektet, som optakt til et større (gerne) nordisk forskningsprojekt i samarbejde med forskningsprogrammet LISO /DPU og innovationsmyndigheden Vinnova i Sverige. Der blev afholdt et indledende forberedende møde mellem LISO/DPU, Vinnova, IBA og NVL i november, og der er planlagt nye møder i 2018.

Den danske deltager i det nordiske projekt fra IBA i Kolding tog initiativ til at arrangere et lokalt seminar om transformative læringscirkler. Seminaret blev udviklet og gennemført i samarbejde med NVL og Liso. I sammenhæng med seminaret afholdt IBA, NVL et planlægningsmøde om opstart af det danske pilotprojekt i 2018.

Dansk forskning i Norden, nordisk forskning til danske deltager

To-Do seminarer og rapport

Inspiration til pilotprojektet om ”To-do” seminarer kom fra netværket ”Entreprenørskab, entreprenøriel læring og innovation” og havde fokus på udvikling af deltagerinvolverende, praksisnære arbejdsformer. Den danske koordinator deltager i 2017 i det sidste To-Do seminar på Åland i februar.

Efterfølgende samarbejder en dansk forsker, en (dengang) studenterhjælp og den danske koordinator om analyse af data og evaluering af projektet ”To-Do”. De skriver rapporten [*”To-do: en vej til integration af ny-ankomne. Dokumentation af Ø-netværkets To-do aktiviteter 2016-17”*](#).

Danske deltagere i To-do projektet, nordiske deltagere, den danske forsker og den danske koordinator medvirkede til at formidle resultaterne fra projektet på en nordisk og senere en lokal konference i Sverige.

Inspiration fra To-do til NGO seminar

Den danske koordinator/NVL har i 2017 styrket samarbejdet med Association for World Education, AWE. Direkte inspireret af den fremtidsværkstedes lignende arbejdsform på To-do seminarer gennemførte NVL og AWE et dansk seminar med nordisk deltagelse med temaet FN's bæredygtighedsmål. Målgruppen for seminaret var NGO'er, der arbejder med FN's bæredygtighedsmål, og seminaret blev afholdt på Vartov i februar.

Norsk formandsskabskonference

Den danske koordinator har i 2017 koordineret planlægningen af det norske formandsskabs konference 2017 med temaet ”Inklusion”. Danske deltagere både forskere og praktikere deltog i planlægningsgruppen. På formandsskabskonferencen var der en dansk keynote speaker, og der var flere danske ansvarlige for workshops og oplægsholdere på flere workshops

Danske NVL aktiviteter

I Danmark samarbejder NVL så vidt muligt med institutioner og aktører om gennemførelse af aktiviteter. Som grundlag for samarbejde gennemførte den danske koordinator kontaktbesøg på institutioner, projekter og i læringsmiljøer i Jylland, på Fyn, Sjælland og Bornholm, samt deltog i årsmøder, seminarer, konferencer. Koordinator holder fortløbende kontakt med centrale aktører på området.

Dansk netværk for voksenpædagogik - ”Voksenpædagogisk forum”

Det danske netværk for voksenpædagogik ”Voksenpædagogisk forum” har i nogle år fungeret som en stærk og velfungerende referencegruppe for dansk NVL arbejde. ”Voksenpædagogisk forum” har som et af sine formål at styrke den voksenpædagogiske diskussion i Danmark på tværs af sektorer og miljøer. NVL koordinerer pt. netværket og skaber forbindelse mellem dansk voksenpædagogisk arbejde og NVL's nordiske arbejde. Netværket arbejder gennem fleksible, tværsektorielle arbejdsgrupper med temaer, der er aktuelle både i dansk og nordisk perspektiv. I 2017 indgik repræsentanter fra mange organisationer i referencegruppen. I de mindre arbejdsgrupper, der var ansvarlige for konkrete aktiviteter, deltog bl.a. RUC, EVA, Tamu, Uddannelsesforbundet, VUC lederforening og -videncentre, danske sprogskoler, Sprogcenter Nordsjælland, FFD, VUC&HF Nordjylland, Folkeuniversitetet Østthimmerland, Københavns kommune, UCL, DFS, kriminalforsorgen, VIA UC. Netværket planlagde og gennemførte i maj en meget velbesøgt konference med temaet *”Læring I praksis”*. På konferencen blev praksislæringens potentialer og udfordringer på arbejdspladsen og i uddannelserne diskuteret. Der

var et særligt fokus på betydning af brug af data i tilrettelæggelse af læring. Konferencen blev i efteråret fulgt op af referencegruppen "Voksenpædagogisk forum's" seminar med temaet "*Fra welfare til workfare i et voksenuddannelsesperspektiv*". På seminaret blev diskuteret forandringer af den politiske dagsorden på voksenuddannelsesområdet, hvilken betydning det har for den daglige praksis, og hvordan man fremadrettet kan kvalitetssikre området.

Temaet førte til interessante og vigtige diskussioner. En arbejdsgruppe blev nedsat til at planlægge forårets konference 2017 med afsæt i dette tema.

Det er syvende gang "Voksenpædagogisk forum" gennemfører en national konference om foråret og et arbejdende referencegruppe seminar i efteråret. En tradition "Voksenpædagogisk forum" og NVL håber fortsætter fremover. Arbejdet medvirker til at styrke den nationale interesse for voksenpædagogik i Norden og Danmark på tværs af sektorer og miljøer.

Realkompetence i DK

Anerkendelse af realkompetencer har gennem NVL's Ekspertnetværk for Validering indgået i det nationale arbejde i Danmark. NVR, Nationalt Videncenter for Realkompetence er repræsenteret i netværket.

Opgaver med anerkendelse af realkompetencer i såvel Danmark, som i det nordiske perspektiv har været drøftet mellem koordinator for NVL i Danmark og Programleder for NVR - Program for Realkompetence. NVR programleder er medlem af NVLs Ekspertnetværk for validering med henblik på vidensformidling og koordinering af opgaver.

Danmark har indgået i NVL Forskningsprojektet om udvikling og sikring af kvalitet i arbejdet med validering i de nordiske lande. Projektet har haft afprøvning af den nordiske model for kvalitet i validering som omdrejningspunkt for 1) afprøvning i erhvervsskolesammenhæng, som i Danmark er foretaget af erhvervsskolen Tradium, Randers; og 2) forskningsdelen, varetaget af NVR. Det har været formålet med forskningsprojektet at styrke den nordiske brug af kvalitetsmodellen og derigennem sikre kvalitet i arbejdet med validering. NVR har, sammen med projektets øvrige forskere, udarbejdet den afsluttende projektrapport. Projektet afsluttedes med forskningsseminar i Stockholm i november 2017.

I april 2017 blev 3. VPL-Biennale, med titlen: *The learner at the centre*, afholdt i regi af VIA University College, Aarhus og med NVR som hovedansvarlig. NVL var – ligesom ved de foregående VPL-Biennaler medarrangør og deltog på konferencen med oplægsholdere. NVL hovedkoordinator holdt konferencens afsluttende oplæg med opsamling på konferencens hovedkonklusioner. Der er efterfølgende udgivet [en antologi med bidrag fra konferencens oplægsholdere](#).

NVR deltager sammen med partnere i Norge og Sverige i Interreg projektet, Yggdrasil med fokus på at bidrage til øget mobilitet på arbejdsmarkedet gennem en styrkelse af synlighedsførelsen og brugen af realkompetencer, navnlig dem, der er erhvervet i arbejdslivet og i fritiden. Projektet blev præsenteret i en workshop på Nordisk Ministerråds formandsskabskonference i Bergen i november 2017.

I Danmark er der gennemført et 3-årigt forsknings- og udviklingsprojekt, IKV-Pro; Individuel Kompetencevurdering ved Professionshøjskolerne. Projektet er gennemført i et samarbejde mellem VIA/NVR, UC Nordjylland, UC Lillebælt, Professionshøjskolen Absalon og Roskilde Universitet. I efteråret 2017 udkom bogen, "*Livserfaring og kompetenceudvikling – Individuel kompetencevurdering som bidrag til livslang læring*".

NVR er repræsenteret med programleder i referencegruppe for Voksenpædagogisk Forum v/national NVL koordinator.

I september 2017 blev VIA UC udnævnt til forvaltningsorgan for NVL i programperioden 2018-2022. Forvaltningsorganet er i VIA særligt tilknyttet området for Efter- og Videreuddannelse, EVU og Videncenter for Livslang Læring.

Samarbejde med Nordplus

NVL, Nordplus voksen, en dansk forsker og en (dengang) studenterhjælp samarbejdede om at udvikle en nordisk survey undersøgelse af, hvilke kompetencebehov og -ønsker nordiske "voksenlærere" har. Efterfølgende blev data analyseret og evalueret. I rapporten "[Voksenlæreren kompetencer og kompetenceudvikling](#)" blev resultater og anbefalinger for videre arbejde med kompetenceudvikling af voksenlærere beskrevet. Rapporten og rapportens resultater blev diskuteret og perspektiveret på en nordisk baltisk konference om "*Voksenlæreren og innovation*" i Lund i september. Konferencen blev planlagt og gennemført i et samarbejde mellem NVL, Nordplus voksen, Lund kommune, Komvux Lund og Foreningen Norden i Lund. Samarbejdet mellem Nordplus voksen og NVL om survey undersøgelse, rapport og konference var meget berigende. Det gav flere perspektiver, mere nuancerede forståelser og måske vigtigst blev målgruppen for både survey og konference bredere. Det blev oplevet positivt at deltagere fra de baltiske lande deltog.

Den danske koordinator og NVLs hovedkoordinator medvirkede i flere Nordplus voksen informationsmøder.

Kontakt til miljøer og deltagelse

2017 har for den danske koordinator i høj grad handlet om at afslutte pilotprojekter, få evalueret og dokumenteret resultater i rapporter. Formidling og diskussion af resultater har haft høj prioritet. Også andre NVL netværk og arbejdsgrupper har afsluttet og formidlet resultater. Bl.a. medvirkede den danske koordinator i formidlingen af rapporten "*Kompetens ur ett arbetslivsperspektiv*" på DI i december.

Den ganske store formidlingsvirksomhed afspejles i at antallet af danske deltagere i NVL aktiviteter er steget i forhold til 2016.

Kontakt til relevante aktører er blevet skabt gennem nyhedsbreve, konferencer, besøg og seminarer i flere sektorer, institutioner, organisationer og voksenpædagogiske miljøer. Der er igangsat aktiviteter der har skabt kontakt til store og SMV virksomheder bl.a. med henblik på at skabe længerevarende samarbejde om pilotprojekter.

Der har været et styrket arbejde med forskningsprogrammet i den danske værtsorganisation, bl.a. omkring udvikling af kommende pilotprojekt om cirkelarbejde som efter- og videreuddannelsesmodel.

New pedagogic models for inclusion of adults in work-life and civic society

NVL fik i samarbejde med DPU til opgave at samle viden og erfaringer fra nordiske og nationale projekter om måder at arbejde med inklusion og integration af voksne i arbejdsliv og civilsamfund. Opgaven blev bestillet af NMR. Den danske koordinator har i samarbejde med en kollega fra DPU/AU gennemført dels tre nordiske dialogseminarer for deltagere der arbejder med området i praksis eller på system niveau og dels gennemført en deskresearch af nordiske analyser og rapporter på området. Data fra seminarer og deskresearch blev analyseret og evalueret. Resultater og anbefalinger er beskrevet i en rapport.

Maria Marquard, NVL koordinator i Danmark

Finland

NVL årsrapport 2016

NVL-koordinatören i Finland är placerad på Kansalaisopistojen liitto KoL – Medborgarinstitutens förbund MiF r.f. som fungerar som värddorganisation för NVL. Flera aktiviteter har genomförts i samarbete med Medborgarinstitutens förbund under året.

Nordiska teman nationellt

Validering

Koordinatören har varit ansvarig för en nationell arbetsgrupp kring validering. Det är en tvärssektoriell arbetsgrupp med medlemmar från vuxenutbildningen och fritt bildningsarbete på policy- och praktikernivå.

Gruppen har diskuterat målsättningar för och resultat av det nordiska valideringsnätverkets arbete och bidragit till implementeringen av resultat som är relevanta för utvecklingen av valideringen i FI.

Valideringsgruppen har följt upp ett nordiskt forskningsprojekt som har som syfte att undersöka kvalitet i arbetet med validering för vuxna på yrkesutbildningsnivå. Projektet har en nära anknytning till gruppen för att en av medlemmarna är involverad i projektet som forskare. Den nationella valideringsgruppen har arrangerat två seminarier där NVL:s nordiska forskningsprojekt och dess arbete med kvalitet i valideringsprocessen presenterats och diskuterats. Det första seminariet ordnades i Åbo och det andra i Vasa. Båda seminarierna hölls i september 2017.

Samarbete med Nordplus vuxen

Koordinatören har varit medlem i Utbildningsstyrelsens (f.d. CIMO) expertgrupp för vuxenutbildning och fritt bildningsarbete. Expertgruppen följer bland annat upp Erasmus+ och Nordplus-projekten och det europeiska forumet för vuxenutbildning EPAL samt bidrar till utvecklingen av projekt. Expertgruppen har haft 3 möten per år.

Under 2017 har NVLs webbredaktör och koordinator i Bildningsalliansen Johanni Larjanko arrangerat svenskspråkiga infoträffar kring projektfinansiering från Erasmus+ och Nordplus. I samband med dessa tillfällen har NVLs broschyrer också delats ut, och deltagarna har fått information om vad NVL gör, vad nätverket kan erbjuda, samt info om aktuella aktiviteter. Träffar ordnades i Vasa, Kronoby, Kristinestad och Helsingfors. Dessutom spelade NVL en roll i Kuopio, Finland 28/11-1/12 2017 där en föreläsning presenterade NVL:s nordiska forskningsprojekt och dess arbete med kvalitet i valideringsprocessen vid Erasmus+ nätverksseminarium: Validation of Non-formal and Informal Learning – Opportunities for Special Target Groups. Anni Karttunen (Utbildningsstyrelsen) från valideringsarbetsgruppen föreläste.

Övriga nationella aktiviteter

Koordinatorn har deltagit i en vuxenutbildningskonferens i Tammerfors i mars 2017, Österbottens förbunds Multikult-forums slutseminarium i Jakobstad i maj samt i Medborgarinstitutens förbunds seminarium i oktober där koordinatören bl.a. presenterade NVL:s verksamhet kring integration och inkludering. MiF rf. har också producerat en video där koordinatören berättar om NVL:s verksamhet. Videon distribueras också via EPALE.

NVL har bidragit med ett nordiskt inlägg och spridit information om NVL:s verksamhet och nyaste rapporter på seminariet *"Functional basic skills for adults: what is the challenge and how to meet it"*. Graciela Sbertoli, European Basic Skills Network, deltog på KoLs/MiFs Tammiseminarium /Januariseminarium den 26-27 januari. NVL har deltagit i andra relevanta evenemang som arrangerats av KoL och bidragit med nordiska teman och presenterat resultat av NVL:s arbete.

Det nordiska nätverket för vägledning färdigställde en utredning om samordning av vägledningen mellan utbildnings- och arbetsmarknadssektorn. Samtidigt hade NVL:s nätverk *"Kompetens sett ur arbetslivsperspektiv"* i sin rapport kommit med förslag på lösningar och rekommendationer för utveckling av samordningen av insatser för kompetensutveckling mellan vuxenutbildningssystem och arbetsplatslärande. Planer på ett gemensamt seminarium har förverkligats endast delvis så att nätverket *"Kompetens sett ur arbetslivsperspektiv"* organiserade ett seminarium i Jakobstad i oktober.

NVL publicerade i början av 2017 en rapport om *"Samordningen av vägledningen i de nordiska länderna, Färöarna, Grönland och Åland"* som har bidragit till ökad kunskap om betydelsen av integrerade vägledningstjänster för individerna. Utredningen redogör för hur samordningen organiseras konkret och också för olika former av informellt samarbete mellan sektorerna. Nätverket bidrar till implementeringen av MR-U programmet «Kvalitet og relevans i uddannelse og forskning» genom att förmedla kunskaper om samordningen av vägledningen som ett viktigt led i livslångt lärande. Rapporten riktar sig till de som utvecklar vägledningstjänster och beslutar om strukturer och metoder för implementering.

Nätverket har följt upp ESF projektet ["Vägledning på Åland"](#) som stöds av Landskapsregeringen med bidrag från Ålands strukturfondsprogram "Entreprenörskap och kompetens" 2014–2020. Bidraget innefattar en delfinansiering från Europeiska socialfonden (ESF). Syftet med projektet Vägledning på Åland är att skapa en likvärdig vägledning som stöder det livslånga lärandet för samtliga invånare på Åland. Ett system ska skapas som möjliggör likvärdig tillgång till en fungerande vägledning som inte är kopplad till ålder, utbildnings- eller arbetsplats eller övrig livssituation.

Nätverket har även följt upp Nordplus Horizontal-projekt ["Vägledare i samverkan"](#). Projektet har som mål att utveckla och stödja vägledarnas yrkeskompetens och professionella utveckling genom kunskaps- och erfarenhetsutbyte och nätverkande. NVL har informerat om projektet på NVL:s webb och inviterat projektmedlemmarna på den nordiska vägledningskonferensen i november 2017. Den koordinerande institutionen för projektet är Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi och yrkeshögskolan Novia. Samarbetsparter är Vägledningscentrum i Göteborg (Sverige), Østfolds fylkeskommun (Norge), Ålands landskapsregering och Regionförvaltningsverkens svenska enhet för bildningsväsendet (Finland).

Målgrupper och samarbetspartners

Deltagarna i NVL:s aktiviteter i Finland har representerat olika vuxenutbildningsorganisationer samt andra paraplyorganisationer inom fritt bildningsarbete. De största deltagargrupperna har varit representanter för yrkesutbildningen av vuxna (50 %) och fritt bildningsarbete (50 %). Högskolorna har varit samarbetspartner i nationella aktiviteter och på det sättet har man nått dem som målgrupp. Myndigheter och andra representanter för den offentliga förvaltningen har man utöver seminarierna nått också genom nationella möten. Under året har samarbete med fem nya partners etablerats och diskussioner förts med flera nya potentiella partners om framtida samarbete. I synnerhet yrkesutbildningen för vuxna har varit intresserad av NVL:s verksamhet.

Informationsarbete

Information om NVL har under året spridits på seminarier och möten som NVL har arrangerat eller varit involverad i samt via e-postlistor och paraplyorganisationernas nyhetsbrev. På seminarierna och konferenserna har NVLs rapporter och informationsmaterial delats ut.

Päivi Rosnell NVL koordinator i Finland

Island

NVL årsrapport 2017

Arbeidslivets opplæringscenter (AO) er vertskap for NVL på Island. Arbeidslivets opplæringscenter eies av arbeidsmarkedets parter, både offentlige og private men finansieres ifølge en servicekontrakt med utdannings- og kulturdepartementet. Senteret har oppgaver innenfor samme arbeidsområder som NVL, noe som danner et utmerket grunnlag for samarbeid om aktiviteter, faglig utveksling og inspirasjon. Samarbeidet med NVL har skapt viktige synergier for voksnes læring på Island. AO legger stor vekt på det nordiske samarbeidet. Det vises blant annet i at, i tillegg til den nasjonale koordinatoren, var fem av AOs medarbeidere aktive deltakere i like mange NVL nettverk og arbeidsgrupper i løpet av 2017. Med formidling ved forskjellige arrangement og informasjonskilder som Nyhetsbrevet, DialogWeb, NVL s hjemmeside og AOs sitt årlige tidsskrift, Gátt, har NVL i stor grad bidratt til at dialogen om voksnes læring på Island er blitt mer variert og bredere.

Aktiviteter

En viktig del av NVL koordinatorens arbeid i 2017 var forberedelser og gjennomføring av arrangement knyttet til NVLs virksomhet og målsetning. Det er en bevisst strategi for NVL på Island å delta i bredt tverrsektorielt samarbeid, hvor gjensidig utveksling av kunnskap og informasjon kobles til temaer som er aktuelle og prioriterte, både nasjonalt og nordisk, med det som formål å styrke gjensidig utbytte og relevans. Koordinatoren har hatt ansvar for det nordiske nettverket *Kompetanse sett fra arbeidslivet* og ett samarbeidsprosjekt med Nordisk Ministerråd om grunnleggende ferdigheter i og for arbeidslivet.

Nettverk om kompetanse sett fra arbeidslivet

Arbeidet med nettverket om kompetanseutvikling sett fra arbeidslivet, fortsatte hele året 2017. Nettverket er organisert i samarbeid med partene i arbeidslivet og opplæringsaktører. Nettverket har identifisert og reflektert over de viktigste underliggende faktorene for hindringer og problemer for arbeidslivslang læring. Nettverket arbeidet med en analyse av utfordringer, årsaker og konsekvenser av de største utfordringene som Norden står over for på dette området og skapt en rapport med rekommandasjoner. Rekommandasjonene er delt opp etter hvem de rettes mot, overgripende rekommandasjoner og rekommandasjoner til arbeidsgiver- og lønsmottakerorganisasjoner, til myndigheter og organisasjoner med ansvar for kvalitet og utvikling innenfor utdanningssystemet. Rapporten ble publisert 29. mars og er allerede presentert på seminarier i Danmark, Finland, Norge, Island og på Færøyene.

Nordiske temaområder som forankres nasjonalt

Av nordiske prioriterte temaområder var veiledning, validering, kompetanseutvikling i arbeidslivet og tverrsektorielt samarbeid innenfor livslang læring, forankret nasjonalt gjennom islandske deltakere og ved formidling av informasjon på konferanser, seminarier og i arbeidsgrupper. Informasjon om NVLs virksomhet og prioriterte områder har også blitt formidlet på Island på www.frae.is og i AO årstidsskrift Gátt, <http://frae.is/gatt-2017/> side 70.

Møte med islandske NVL medlemmer om nordiske temaer

Den 22. februar møttes islandske representanter fra diverse NVL nettverk for å formidle informasjon om nettverkens arbeide og planer for 2017. Deretter var det tid for diskusjon i tre tverrfaglige grupper etter PRE MORTEM metoden som innebærer at deltakerne i gruppene forestilte seg at de er i år 2021 og beskrev situasjonen på voksenopplæringsområdet på Island som den vil være da.

Til slutt presenterte Antra Carlsen hovedkoordinatoren NVL s arbeid under nåværende periode. Hun kom inn på resultater i form av rapporter og konferanser, også med tall over arrangement, deltakere og målgrupper. Hun fortalte også om Nytt Norden 2.0., NMR generalsekretærens anbefalinger og viktige satsninger.

Seminar om fremtiden i voksenopplæring på Island

Den 7. september arrangerte Arbeidslivets opplæringscenter i samarbeid med utdanningsdepartementet og NVL et seminar om EUs kompetansepolitisk strategi, (Upskilling pathways), arbeidsgivers og Kvasirs (forbundet for LLL sentra på Island) syn på læring på arbeidsplassen. Etter hver presentasjon ble på forhånd bestemte spørsmål svart gjennom diskusjon i grupper. Utdanningsdepartementet, AO, og NVL fikk mange nyttige synspunkter om voksnes læring på Island som de vil ta hensyn til i fremtidig arbeid.

Kurs om karriereveiledning i arbeidslivet

19.–20. oktober 2017 arrangerte, NVL, Opplæringssettret for offentlig ansatte, EPALÉ, Euroguidance og Arbeidslivets opplæringscenter et kurs om karriereveiledning i arbeidslivet - Worklife guidance. Teea Oja fra Oulu i Finland ledet kurset, hun har arbeidet som studie- og yrkesveileder med enkeltpersoner og grupper. Teea har deltatt i flere nasjonale og internasjonale prosjekter som handler om utvikling av metoder som egner seg spesielt til veiledning i arbeidslivet. Teea har også trent veiledere, lærere, ledere og nøkkelmedarbeidere i å gi veiledning. På kurset presenterte Teea forskjellige måter å komme i kontakt med virksomheter og effektive metoder og verktøy for veiledning på arbeidsplassen med det formål å motivere medarbeidere til å utvikle sin kompetanse og karriere. Rundt 50 personer deltok på kurset, veiledere og prosjektledere fra opplæringscentre, arbeidsmarkedsdirektoratet, Virk attføringsinstitutt, og personalsjefer.

Hvorfor trenger vi kompetansepolitisk strategi?

Hvorfor trenger vi kompetansepolitisk strategi? Var overskriften for Arbeidslivets opplæringscenters konferanse, som ble holdt i samarbeid med NVL den 30. november 2017. Hovedforedragsholder var Gina Lund, direktør for Kompetanse Norge. Hun presenterte arbeidet med å skape Norges kompetansepolitisk strategi. Behovet for å skape en liknende strategi for Island ble diskutert med representanter fra arbeidslivet, virksomheter og opplæringsaktører. Tradisjonen tro utdeltes priser til læringsambassadører.

GOAL prosjektet – sluttkonferanse på Island

Den 14. desember stod GOAL prosjektet i samarbeid med Arbeidslivets opplæringscenter og NVL for en konferanse om GOAL prosjektet. Det handlet om å nå til marginaliserte grupper, hvilke metoder kan anvendes for å nå ut til de som helst vil slippe enhver form for utdanning. Arrangementet var todelt, på formiddagen formidlet prosjektledere, veiledere, og forskere, som deltok i prosjektet, sine erfaringer. På ettermiddagen arbeidet deltakerne i grupper med bestemte spørsmål og NVLs arbeid ble presentert og diskutert.

Nasjonal gruppe for validering

NVL på Island har en nasjonal referansegruppe for validering. Gruppen er sammensatt av eksperter innenfor området og ledes av AOs spesialister innenfor validering og veiledning. I gruppen formidles islandske erfaringer til det nordiske valideringsnettverket og vise versa. Denne formidlingen har påvirket utviklingen på fagområdet på Island på en særlig positiv og effektiv måte. Under 2017 ble gruppen utvidet på to møter i anledning av den andre VPL Biennalen i april 25-27, 2017 i Aarhus, Danmark. I forkant av konferansen ble alle islendinger som hadde påmeldt seg til konferansen invitert til ett forberedende møte. Programmet ble gjennomgått og workshopene enda grundigere, temaene ble diskutert og fordeling av representantene på de forskjellige aktivitetene slik at de islandske deltakerne kunne få med seg mest mulig. I etterkant av konferansen samledes alle i gruppen igjen og diskuterte og formidlet erfaringer og kunnskap. Den noe mindre nasjonale gruppen hadde to arbeidsmøter på høsten, den 18. september og 15 november. På møtene formidlet representanter i ekspertnettverket informasjon fra nettets møter og diskuterte situasjonen i Island og videre mulig utvikling.

Målgrupper og samarbeidsparter

Et relativt stort antall islendinger deltok i arrangement i regi av NVL/samarbeid med NVL i 2017, eller 580 deltakere. Hva angår målgrupper er utviklingen lik og i de siste årene, mange deltakere fra AOs samarbeidspartnere, livslanglæring sentrene rundt om i landet, fagforeninger og andre som arbeider med kompetanseutvikling i arbeidslivet. Det er også forholdsvis mange deltakere fra det formelle utdanningssystemet, både videregående skoler og universitet. NVL på Island har i 2017 hatt samarbeid med partnere som inkluderer en bred samling med organisasjoner: livslanglæring sentra, fagforeninger, statlige og kommunale organisasjoner, frivillige organisasjoner, paraplyorganisasjoner, utdanningsfond, universiteter og selvstendige konsulenter.

Formidling i media

Islandsk NVL koordinator har regelmessig bidratt med nyheter fra Island i NVLs nyhetsbrev og på www.nvl.org og nordiske nyheter når det har vært aktuelt. Det har også vært utført et aktivt og grundig arbeid med å informere om NVLs nyhetsbrev, DialogWeb og det omfattende arbeidet som foregår i regi av NVL. På alle møter og konferanser er DialogWeb og Nyhetsbrevet tilbudt til nye lesere og abonnenter. Dette har ført til at flere islendinger abonnerer nå på Nyhetsbrevet og flere leser DialogWeb. NVL er presentert på AOs hjemmeside, www.frae.is. I AOs årsskrift Gått 2017 ble NVLs arbeid omhandlet i flere artikler, se <http://frae.is/gatt-2017/> .

Nordplus voksen samarbeidet.

Det ble ikke avholdt et møte mellom NVLs koordinator og Nordplus voksen under 2017, på grunn av sykefravær.

Sigrún Kristín Magnúsdóttir, NVL koordinator på Island

Norge NVL årsrapport 2017

Innledning

Vertsorganisasjonen for NVL-koordinatoren i Norge er Voksenopplæringsforbundet/VOFO. VOFO er en paraplyorganisasjon for de 15 studieforbund som mottar statlige tilskudd under voksenopplæringsloven i Norge.

Per 31. desember 2017 utløp koordinator-avtalen med NVL. Fra 1. januar 2018 overtok Kompetanse Norge rollen som nasjonal koordinator.

Nettverksarbeid

Norsk koordinator har ansvaret for *Distans-nettverket*. I tillegg er Norge «vertsland» for nettverket «*Bærekraftig utvikling*» som har vært ledet av Ellen Stavlund i VOFO.

Målgrupper

NVLs målgrupper i Norge er i praksis alle som arbeider med voksenopplæring og er opptatt av å styrke og utvikle området i formell, ikke-formell og uformell del av sektoren. Derfor er informasjonskanalene til Kompetanse Norge og VOFO viktige for disseminering av NVLs arbeid og resultater.

Nasjonale aktiviteter i 2017

- **Kompetanse sett fra et arbeidslivsperspektiv**

Rapporten fra NVLs nettverk ble presentert og diskutert i et nasjonalt seminar rettet mot representanter for kompetanseutvikling i arbeidslivet, formell og ikke-formell voksenopplæring den 29. mars i Oslo. Der deltok 36 deltakere fra fagforeninger, arbeidsgiverforninger, myndigheter, politikk og forskning.

Målet med seminaret var å legge konklusjoner og anbefalinger fra prosjektet fram til diskusjon. Innledere kom fra de norske partene i arbeidslivet som deltok i prosjektet, henholdsvis arbeidsgiverorganisasjonen Virke og arbeidstakerorganisasjonen LO. Stian Sigurdsen, leder arbeidslivspolitik og seniorrådgiver Tormod Skjerve representerte Virke, LO-sekretær Trude Tinnlund og seniorrådgiver Benedikte Sterner kom fra LO.

Omkring halvparten av seminardeltakerne representerte arbeidslivets parter. De ble invitert til å drøfte og foreslå løsninger basert på anbefalinger fra prosjektet. Resultater ble overlevert den nordiske prosjektledelsen som bidrag til videre arbeid og prioriteringer.

Seminaret ble omtalt gjennom nettsidene til VOFO, Kompetanse Norge og NVL, og dessuten på Facebook.

- **Formannskapskonferanse.**

Gjennom året har det nasjonale NVL-nettverket deltatt i forberedelser til og gjennomføring av formannskapskonferansen i Bergen i forbindelse med det norske formannskapet i Nordisk Ministerråd i 2017. Koordinator deltok i programkomitéen og bygget nyttige nettverk og bredere kjennskap til NVL i norske forskningsmiljøer gjennom dette arbeidet, heri inkludert Institutt for Samfunnsforskning, FAFO og Høyskolen i Oslo og Akershus.

Som opptakt til konferansen i Norge utviklet og avviklet Distans-nettverket to webinarer om MOOCs som åpen opplæringsplattform for å fremme inkludering. Distans var ansvarlig for to workshops med tittelen Digitale veier til inkludering på formannskapskonferansen i Bergen i november. To medlemmer ga presentasjoner der.

Omtale av konferansen ble publisert gjennom nettsidene til VOFO og Kompetanse Norge flere ganger før og etter konferansen.

- **Spredning av NVLs arbeider i samarbeid med Institutt for pedagogikk og livslang læring, IPL.**

NVL var i dialog med Institutt for pedagogikk og livslang læring (IPL) ved NTNU i Trondheim for å diskutere bidrag til deres årlige fagkonferanse i mai. IPL valgte imidlertid å bruke konferansen til å presentere det nye og omorganiserte instituttet. Det var derfor ikke relevant for NVL å presentere seg her.

- **Voksenlæreres kompetansebehov**

I forbindelse med NVLs nordiske spørreundersøkelse om voksenlæreres behov for kompetanseutvikling har vi kartlagt akademiske miljøer som har undervisning i voksenpedagogikk og innledet dialog. Resultater fra NVL-undersøkelsen ble lagt fram på NVL-konferansen i Lund i september.

- **Nettverksarbeid**

Norsk koordinator har ansvaret for to nettverk: Distans og Bærekraftig utvikling.

- **Nettverkskoordinator Distans**

Nettverket har møttes i to arbeidsmøter i henholdsvis København og Helsinki dette året. Det første ble avholdt i forbindelse med konferansen nevnt nedenfor. Det andre inkluderte et studiebesøk hos Ominia som er en meget stor yrkesfaglig videre- og voksenopplæringsinstitusjon i Espoo. Her fikk nettverket presentert ”Kompetanseakselleratoren” – et organisk lærested initiert av Omnia og lokalisert på Alto universitets-campus. - et svært innovativt prosjekt som representerer nye tanker innen voksenopplæring i Finland.

Nettverket Distans var medarrangør av den europeiske konferansen «*Presence at a Distance - Technologies and Methods for Learner Engagement*» som ble arrangert i København i mai i samarbeid med The European Association for Distance Learning, EADL, FUN i Norge og FLUID i Danmark. Konferansen samlet 100 deltaker fra Norden, Europa forøvrig, USA og Japan. Koordinator satt i programkomiteen sammen med to nettverksmedlemmer. Tre Distans-medlemmer holdt workshops på konferansen.

Omtale før og etter konferansen ble publisert på nettsidene til VOFO, Kompetanse Norge og NVL.

- **Nettverket Bærekraftig utvikling**

Nettverket har hatt to hovedfokus i 2017. Det ene å spre informasjon om de to kursene "Utdanning for bærekraftig utvikling" som ble gjennomført i 2014 og 2016. For å synliggjøre den pedagogiske idéen, gjennomføring og resultat laget arbeidsgruppen et hefte, en brosjyre og plakater (papir og elektronisk). Disse ble gitt ut i aktuelle sammenhenger, som under presentasjoner, møter og også sendt elektronisk til nettverk og aktuelle målgrupper. I Norge deltok nettverket på UNESCOs konferanse om de globale bærekraftmålene, pluss presenterte inspirasjonsheftet for representanter for Oslo kommune og Kommunal- og Moderniseringsdepartementet, samt at det ble sendt søknader til Unesco kommisjonen om tilskudd til arbeid med de globale målene, og det norske Utenriksdepartement om tilskuddsmidler til fremme av nordisk samarbeid. De ble ikke innvilget.

Det andre fokus var å utvide og styrke et nordisk interessenettverk for bærekraftig utvikling og kunnskap for voksne, blant annet ved aktiv bruk av facebookgruppen Nordisk Bærekraft. Kjernegruppen i nettverket er de 39 deltakerne på de to gjennomførte kursene og deres organisasjoner og nettverk. To arrangement hadde som mål å følge opp og utvide nettverket; i Gøteborg i mars, initiert av en kursdeltaker, [pluss på en konferanse i København i oktober, initiert av NVL-nettverket](#).

- **Samarbeid**

Voksenopplæringssektoren er sentralisert og velstrukturert i Norge. NVL-koordinator søker derfor samarbeid med sentrale instanser for å styrke kontakt med fag- og læringsmiljøer innen respektive sektorer av voksenopplæringen. Voksenpedagogikk og voksnes læring har svak akademisk forankring i Norge. Det er derfor få miljøer å søke samarbeid med.

Det har vært flere utskiftninger av norske medlemmer i NVLs nettverk i 2017. Etter flere møter og oppfølging med fagavdeling i Kompetanse Norge valgte de igjen å tre inn i *Nordisk nettverk for Veiledning* fra januar 2018. Nye representanter fra Kompetanse Norge er også utnevnt til nettverkene *Grunnleggende ferdigheter* og *Validering*. Det er ikke gjennomført nettverkmøte i 2017.

Kompetanse Norge er nasjonalt sentrum for den formelle voksenopplæringen, og NVL-koordinator har i 2017 samarbeidet med flere av deres fagmiljøer i NVL-arbeider. Kompetanse Norge er også vertskap for EPALÉ, og koordinatorene har et løpende samarbeid. NVL-koordinator er såkalt EPALÉ-ambassadør.

NVL Norge samarbeider med Voksenopplæringsforbundet om bedre kontakt med studieforbundene og deres medlemsorganisasjoner. NVL samarbeidet også med Senter for Internasjonalisering av Utdanning for informasjon om prosjektmidler og partnerskap for praktikere og ledere i formell og ikke-formell del av sektoren.

Astrid Krohn, NVL koordinator i Norge

Sverige NVL årsrapport 2017

Skolverket är värdorganisation för NVL i Sverige. En övergripande målsättning för arbetet under 2017 har varit att hitta vägar för att öka kunskapen om NVL och dess verksamhet inom olika sektorer av vuxnas lärande inom landet. En del i det arbetet har varit att öka kunskapen om NVL inom värdorganisationen och under 2017 har tre undervisningsråd på vuxenutbildningsenheten arbetat aktivt inom nätverken för vägledning och grundläggande färdigheter för vuxna. Landskoordinatören för NVL i Sverige ingår i flera olika verksamhetsgrupper på Skolverket där erfarenheter från det nordiska arbetet kan vara en viktig kunskapskälla. Under 2017 har detta varit tydligast inom områdena validering, yrkesutbildning för vuxna och grundläggande utbildning för vuxna. Ett bra exempel på det goda samarbetet mellan Skolverket och NVL var det seminarium som genomfördes i oktober 2017 där 85 skolledare, studie och yrkesvägledare samt lärare samlades för en hearing om situationen för arbetet med grundläggande färdigheter i Sverige. Förutom att kunna ge information om NVL:s arbete inom området grundläggande färdigheter för vuxna kunde också erfarenheter och kunskap från det nordiska expertnätverket inom området användas i planeringen av och under mötet.

Koordinatorn i Sverige har under året varit ansvarig för två nordiska nätverk, expertnätverket för validering samt expertnätverket för grundläggande färdigheter för vuxna. Koordinator har också varit projektledare för ett nordiskt forskningsprojekt kring kvalitet i validering. På grund av en längre tids partiell sjukskrivning under första halvan av året leddes ett av nätverken av en tillförordnad koordinator mellan januari och juni 2017.

Nationellt arbete

Validering

Myndigheten för yrkeshögskolan som tidigare hade uppdraget att leda det nationella valideringsarbetet, men som nu övergått till valideringsdelegationen, behöll dock ett nationellt uppdrag för att samordna och ta fram en nationell standard för en gemensam branschmodell för validering i Sverige. Koordinator har tillsammans med över 20 representanter från olika branscher deltagit i de möten och det arbete som under året lett fram till ett förslag till standard. I detta arbete har erfarenheter och kunskaper från det nordiska expertnätverket för validering varit en viktig källa till inspiration.

NVL har under 2017 fortsatt att stödja arbetet med att bygga upp regionala valideringscentra i landet samt sprida information och kunskap om de regioner som kommit en bit på väg. Möten har hållits med regionföreträdare i Skåne, Blekinge Västra Götaland, Dalarna och Gästrikland. NVL var tillsammans med regionerna Skåne och Blekinge värd för en större nationell valideringskonferens i Karlshamn i maj. Konferensen samlade 180 deltagare och koordinatören kunde både presentera arbetet med validering i Norden och NVL samt delta och leda flera ”workshops” under de två konferensdagarna. Konferensen fick bra betyg i den efterföljande utvärderingen. Glädjande nog antog Gästrikland utmaningen att ta över värdskapet för 2018 års nationella valideringskonferens och det första planeringsmötet mellan NVL och regionen hölls redan i december 2017. Målsättningen att NVL bör arbeta mer regionalt för att stödja och främja

arbetet med validering har varit framgångsrikt de senaste åren. NVL når ut med information och har också fått flera nya samarbetspartners i form av regioner som visat sig vara bra arenor för att nå ut till de som arbetar med validering inom olika delar av vuxnas lärande.

Expertnätverket för validering har varit styrgrupp och koordinatören projektledare för ett interaktivt forskningsprojekt som studerat hur arbetet med kvalitet i valideringsprocessen kan förstås i relation till en modell för kvalitet som togs fram av nätverket 2013 och 2014. Under hösten 2017 har forskarna presenterat det preliminära resultatet i flera nordiska seminarier. I Sverige valde Skolverket och NVL att samarbeta för att ge 4 pilotseminarier i utvalda regioner. Genom ett samarbete mellan flera olika projekt som EU-agendan 3, regiovux och kvalitetsprojektet inom NVL kunde Skolverket erbjuda mycket innehållsrika seminarier om validering. På dessa seminarier fick totalt drygt 150 studie och yrkesvägledare samt yrkeslärare ta del av skolverkets nya webbutbildning samtidigt som man fick möta NVL:s arbete med kvalitet i valideringsprocessen. Även Arbetsförmedlingen och Svenskt Näringsliv fanns representerade för att ge sin syn på behoven av validering i kompetensförsörjningsarbetet. Pilotseminarierna hölls i regionerna Norrbotten, Västerbotten, Dalarna och Skåne och fick mycket stor uppskattning. En fortsättning i flera regioner under 2018 finns med i verksamhetsplanerna.

Övrigt nationellt arbete.

Gotland har varit svensk deltagare i Ö-nätverkets arbete med To-do kurser. Arbetet på Gotland med To-do kurserna har gett eko och ett intresse i övriga landet. Metoder för att på olika sätt aktivera nyanländas kreativitet och entreprenörsanda är viktig för att få till en bra integration och är lika viktig för nyanlända som för glesbygdskommuner som behöver att människor kan bo kvar och hittar försörjning. I september 2017 provades To-do konceptet i Mora kommun. Planeringsmöte med 8 representanter från Mora kommuns integrationsenhet hölls under våren i Visby. Seminariet i Mora genomfördes med deltagande från samtliga ö-ar i Ö-nätverket och 35 deltagare från kommunen. Integrationsenhetens chef var mycket nöjd med seminariet

På grund av koordinatorns sjukdom under första halvan av 2017 ställdes det planerade nationella mötet för de svenska deltagarna i NVL in under våren 2017. Beslutet sedan tidigare möten om att koordinatören ska bjuda in till ett eller två möten per år för de svenska deltagarna i NVL ligger dock fast och nästa möte är planerat till början av 2018.

Samarbete med Universitets – och högskolerådet /Nordplus vuxen

Koordinatören har samarbetat med representanter för Universitets- och Högskolerådet (UHR) som i Sverige ansvarar för olika utbytesprogram och EPALÉ. Vid fyra tillfällen under året har UHR och NVL samarbetat för att sprida information om arbetet inom Norden och möjligheterna till utbytesprogram och vad EPALÉ kan erbjuda de som arbetar med vuxnas lärande. UHR och NVL har vid två tillfällen under året arrangerat bokbord. Det första tillfället vid vuxenutbildningen i samverkans (VIS) stora årliga konferens i Linköping i april och det andra vid Bok och Bibliotek mässan i Göteborg i september. Genom de två insatserna nåddes cirka 200 lärare och annan personal inom vuxnas lärande av information om det arbete som görs av UHR och NVL. Vid två konferenser arrangerade av UHR under 2017 har NVL getts möjlighet att delta och då kunnat ge en bild av arbetet inom NVL:s olika nätverk och vad nätverken kan erbjuda av produkter. Vid en av konferenserna gav koordinatören en längre information om det forskningsprojekt kring kvalitet i validering som har bedrivits inom valideringsnätverket. Vid de två konferenserna var det cirka 100 deltagare från olika sektorer och nivåer inom svensk vuxenutbildning som fick information om NVL via samarbetet med UHR.

Samarbetet har varit uppskattat och därför kommer UHR och NVL redan i början av 2018 att planera för nästa års verksamhet och informationsinsatser.

Målgrupper och samarbetspartners

Arbetet med att sprida kunskap och informera om NVL har fortsatt enligt den plan som upprättades för två år sedan. En viktig del i detta arbete är att sprida ansvaret för information om NVL då landet är geografiskt stort och koordinatören enbart arbetar halvtid. Nyckelgrupper för att uppnå en god informationsspridning är deltagarna i de olika nätverken och de samarbetspartners som kan tänkas ingå gemensamma aktiviteter med NVL. Arbetet inom valideringsområdet har under 2017 delvis fortsatt att ske på regionala arenor då detta gett en bra effekt per insats. Genom samarbetet med Skolverket kommer det regionala arbetet att förstärkas ytterligare under nästa år då information om NV:s arbete kommer att föras fram i Skolverkets regionala dialoger som hålls i början av 2018.

Stor ökning av deltagare (657 i 2016; 984 i 2017) beror på stor uppslutning till nationella valideringsinsatser som den nationella valideringskonferensen, välbesökta regionala seminarier, samt seminarier vid VIS konferensen. NVL i Sverige har nu drygt 40 samarbetspartners och några nya har etablerats under året. Arbetet med att via världorganisationen Skolverket nå ut till fler intressenter om det nordiska arbetet fortsätter.

Informationsarbete

Information om NVL har under året spridits på seminarier, konferenser och möten som NVL har arrangerat eller varit involverad i samt via e-postlistor och några av paraplyorganisationernas nyhetsbrev. Koordinatören har haft regelbundna möten med den svenska webbredaktören för att diskutera utvecklingen av vuxnas lärande och kommande informationsinsatser.

Svante Sandell, NVL koordinatör i Sverige

Færøerne NVL årsrapport 2017

Værtsorganisation for NVL på Færøerne var Yrkisdepilin (Det offentlige kontor for Erhvervsuddannelser). Synergien af nordisk samarbejde igennem prioriterede indsatsområder, netværksarbejde, dialogmøder og informationsformidling rummer stort udviklingspotentiale og har fortsat tilført merværdi på Færøerne i 2017.

Det uddannelsespolitiske landskab

Uddannelsespolitikken på Færøerne har hovedsaglig ungdoms- og universitetsuddannelser i centrum, voksenuddannelse og livslang læring er nu blevet prioriteret og har fået synlig plads i de uddannelsespolitiske diskussioner. Her tænkes især på målgruppen af voksne, der allerede er på arbejdsmarkedet, men ikke har nogen uddannelse ud over folkeskolen; voksne med manglende grundlæggende færdigheder; tilflyttere som har behov for kompetencegivende sprogkurser, supplerende, efteruddannelse og validering af udenlandske kvalifikationer; dem, der fik en uddannelse for flere år siden, men ikke har muligheder for at vedligeholde og udvikle gamle kompetencer; og voksne som ønsker opkvalificering, karriereskift eller blot at tilegne sig kvalifikationer, som giver adgang til formelle uddannelser, som allerede tilbydes på Færøerne.

Voksenuddannelsesmuligheder findes indenfor den formelle sektor (fx gymnasier, erhvervsskoler, maritime uddannelser) og fx via arbejdsformidlingskontoret ALS, ved rehabiliteringsinstitutionen Dugni, ved Færøernes SOSU-skole, på centre for fjernundervisning, og i de større kommuner i aftenskole regi, men ikke i form af et koordineret system eller ordning for voksne, som dækker det reelle behov for ovenfor nævnte målgruppe. Derfor har NVL, sammen med brugere, vejledere, fagforeninger, interesseorganisationer og andre relevante interessenter fra praksisområdet gjort målrettede indsatser for sætte fokus på voksenlæring i bred forstand og har dermed bidraget til større bevidsthed omkring den individuelle, økonomiske og samfundsmæssige betydning af voksenuddannelse (VU) og livslang læring (LLL).

VU er et prioriteret fokusområde på Færøerne, og er der gode udsigter til, at ændringer er på vej. Dette ses for eksempel ved, at Landsstyret i 2016 har nedsat et tværministerielt samarbejdsudvalg bestående af embedsmænd fra undervisningsministeriet, socialministeriet og ministeriet for arbejdsmarkedsforhold, som skal undersøge muligheder for etablering af et koordineret system for voksenuddannelse/arbejdsmarkedsuddannelser i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Dette er i tråd med, at der i koalitionsaftalen fra 2015 står, at regeringen har til hensigt at etablere et arbejdsmarkedscenter, vil prioritere etablering af voksenuddannelse, livslang vejledning og validering, og at uddannelsespolitikken skal baseres på livslang læring. En betænkning forventes først i 2018, der forhåbentlig kommer med løsningsmodeller til en særskilt voksenuddannelse på Færøerne

Forankring af nordiske temaer

I forhold til forankring af NVLs prioriterede nordiske temaer er der tale om en proces, som er igang. NVL har målrettet arbejdet med at bidrage til policy igennem disse temaer. Dette genspejles fx i, at koordineret voksenuddannelse, validering og LLV er taget frem som indsatsområder på myndighedernes politiske agenda.

NVLs arbejde på Færøerne i 2017 har overvejende sat validering, vejlederens rolle i valideringsprocesser, livslang vejledning (LLV), koblingen imellem IKT og vejledning (e-vejledning) og koordinering af voksenuddannelse (VU) i centrum. Fokus på disse prioriterede områder er foregået via samarbejde med valideringskoordinator i Undervisningsministeriet, referencegruppemøder, aktiviteter i national interessegruppe for IKT og vejledning, dissemination af national strategi for livslang vejledning i samarbejde med masterstuderende i vejledning, forberedelse og gennemførelse af seminar om vejledning, samt møder med diverse interne, lokale og udenlandske aktører. Der har i forbindelse med afholdelse af NVL seminar om sprog, inklusion og arbejdsmarkedsintegration møder i 2017 med relevante aktører omkring udfordringer vedrørende undervisning i færøsk som fremmedsprog, voksenlærerens kompetencer, inklusion af tilflyttere og integration på arbejdsmarkedet. Et centralt spørgsmål i denne forbindelse har været: Hvordan kan voksenuddannelse og voksenlæring (inkl. LLV og validering) bidrage til bedre inklusion og arbejdsmarkedsintegration på Færøerne?

Gennemførte nationale aktiviteter

NVL-kontaktpersonen har i 2017 valgt at prioritere *IKT og vejledning samt sprog, inklusion og arbejdsmarkedsintegration* som hovedtema til lokale arrangementer.

Vejlednings seminaret var et heldags seminar der hovedsaglig bestod af oplæg og diskussioner i grupper. Seminaret er veldokumenteret med detaljerede beskrivelser af oplæg, sammenfatninger af gruppediskussioner, PowerPoint-præsentationer, konklusioner, billeder, links, rapporter og andet materiale.

Den 31. maj blev der arrangeret et Fælles dialogmøde for Grønland, Åland og Færøerne. Dialogmødet skulle være med til at fremme udvikling og implementering af strategier for livslang læring og kompetenceudvikling indenfor ulige områder af voksenlæring i de nordiske landene.

1. Hvad forstår man ved livslang læring (LLL) og voksenuddannelse/voksenlæring (VU), hvorfor sætte fokus på dette emne, og hvordan er LLL og VU tænkt ind i overordnet uddannelsespolitik i de selvstyrende områderne?
2. Hvordan skaber man en strategi for livslang vejledning (LLV) og hvordan kan den implementeres?
3. Hvordan skaber man strukturer som støtter voksenlæring? Her tænkes bl. a. på koordineret voksenuddannelsesstilbud, vejledning og validering, muligheder for kompetenceudvikling i forhold til arbejdsmarkedet, inklusion samt integration på arbejdsmarkedet.

Mødet var velmødt af tre ministre, samt deres embedsmænd. Arbejdsmarkedets parter var også vel mødt, samt flere deltagere fra Åland og Grønland. Seminaret er veldokumenteret med detaljerede beskrivelser af oplæg, sammenfatninger af gruppediskussioner.

Det seneste seminar blev afholdt den 23. august om sprog, inklusion og arbejdsmarkedsintegration. Det var et heldagsseminar med forelæsninger om formiddagen og workshop om eftermiddagen, samt panel diskussion. Seminaret er veldokumenteret med detaljerede beskrivelser af oplæg, sammenfatninger af gruppediskussioner.

Dertil har NVL på Færøerne i 2017

- Holdt møder arbejdsgruppe for *IKT & vejledning*
- Været koordinator for nordisk arbejdsgruppe for *IKT & vejledning*, som bygger på et samarbejde imellem det nordiske Vejledernetværk og Distans

- Afholdt to referencegruppemøder for VU hvor færøsk EK-U medlem har deltaget
- Været med til at forberede seminarier som er beskrevet ovenfor

Netværksarbejde

Nordisk arbejdsgruppe for IKT & vejledning

Arbejdsgruppen undersøger muligheder og merværdi af at bruge nye metoder og IKT som støtte i vejledningstjenester på Færøerne, Grønland og Åland. Målet er, at gruppen i første halvår 2018 kommer frem til en model for en kvalitetssikret og landsdækkende e-Vejledningstjeneste samt udarbejder fælles rekommandationer for IKT & vejledning. I løbet af 2017 har arbejdsgruppen haft møder, hvoraf nogle af møderne har været online og to har været fysiske, det første i Torshavn og det næste i Malmø.

National netværks- og referencegruppe for voksenuddannelse

Den tværsektorelle referencegruppe for voksenuddannelse, hvis medlemmer er NVLs kontaktperson, færøske repræsentanter i Distans, ekspertnetværket for validering, det nordiske vejledernetværk, Alfarådet, medlemmer fra IKT netværket og skribenten for DialogWeb samt EK-U repræsentanten i undervisnings-, forsknings- og kulturministeriet (MMR), holdt to møder i 2017 – til det ene mødet var NVL's hovedkoordinator (Antra Carlsen) repræsenteret. Hovedformålet med disse møder er gensidig vidensdeling og at bringe frem aktuelle spørgsmål om voksenlæring. Dertil diskuteres nordiske temaer, national prioritering af VU området, uddannelsespolitik, netværksarbejde, og kommende planer for VU arrangementer ifølge kontaktpersonens virksomhedsplan..

Informationsformidling

Ved seminarer, møder og andre samarbejdsaktiviteter orienterer kontaktpersonen om NVLs arbejde, hjemmeside, nyhedsbrev og DialogWeb, uddeler informationsmateriale, spreder viden om NVLs publikationer, m.m. Med Kristianna Winther Poulsens bidrag som skribent på DialogWeb er Færøerne aktivt med på banen med aktuelle bidrag til det øvrige Norden om færøske forhold.

Eyðun Gaard, NVLs kontaktperson – Færøerne

Grønland

NVL årsrapport 2017

Værtsorganisation for NVL i Grønland er fortsat Nuna tamakkerlugu ilitersuisarfik/Center for National Vejledning. Kontaktperson for NVL i Grønland er fortsat Kiståra Motzfeldt Vahl, som er vejleder i Center for National Vejledning, i sit daglige arbejde som vejleder arbejder kontaktpersonen dels med vidensdeling i de forskellige lokale vejledernetværk, samt med tværfaglige udviklingstiltag i samarbejde med departement for uddannelse, og departement for erhverv. Desuden arbejder kontaktpersonen i dialog med De Grønlandske Huse's uddannelsesvejledere i Danmark. Derfor har kontaktpersonen kunne benytte denne kontakt med vejledernetværket i Grønland og Danmark, med at sprede information om NVL arbejdet. Kontaktpersonen er i afsluttende semester af studiet på Master i Vejledning på Århus Universitet. Masteropgaven omhandler hvordan de små samfundsforhold påvirker vejlederens arbejde i Grønland. Temaet er inspireret af et af oplægsholderne til NVL seminaret og dialogmødet på Færøerne i mellem de selvstyrende områder, i dagene 29-30 maj, hvor kontaktpersonen fra Grønland også var med i planlægningen samt rekrutteringen af grønlandske deltagere. Målgruppen for dialogmødet i Færøerne var beslutningstagere, samt chefer på de offentlige instanser og undervisere samt alle der arbejdede med voksenundervisning og voksenlæring. Derfor er der stor sammenfald, mellem NVL's målsætninger og kontaktpersonens arbejdsområder, i forbindelse med at sprede NVL-s målsætninger i Grønland i 2017. I 2017 har kontaktperson sørget for at koordinere, planlægge og ligge budget for den større NVL aktivitet i Nuuk seminaret Innovativ voksenlæring, som afholdtes i Nuuk i dagene 29-31 august 2017 i samarbejde med NVL netværksmedlemmerne Innovationsnetværket, IKT og Vejledningsnetværket, Distansnetværket.

Ministeren for Uddannelse, Kultur, Kirke og Ligestilling Doris Jakobsen, holdt åbningstalen for seminaret, som havde 50 tilmeldte.

Udover ovennævnte møder har kontaktpersonen været med til både online NVL møder for kontaktpersoner samt koordinatore, såvel som fysiske NVL møder i Bergen i november samt i Helsingfors i December.

NVL netværkene i Grønland

Der er 4 netværk som er tilknyttet NVL i Grønland i 2017. Indtil slutningen af august var der 5, da Innovationsnetværket eksisterede indtil da. Det har hele tiden været planen at Innovationsnetværket skulle afslutte deres projekt i 2017, så NVL innovationsnetværket har afsluttet sin del i Grønland. De 4 andre der fortsætter arbejdet med NVL er Valideringsnetværket, Distansnetværket, Vejledernetværket samt IKT netværket. I blandt dem har der været en del udskiftning af medlemmerne. Den nye medlem for Valideringsnetværket er Kim L. Jensen, AC-fuldmægtig i Departement for Erhverv, han afløser Janus Ch. Kleist. Den nye medlemme for Distansnetværket er Kaaka Lund, lærer på Majoriaq, hun afløste Barfuss Ruge. Den nye medlem for Vejledernetværket er Ane Karina Poulsen, Uddannelsesleder som afløser Beth Krogh, og den nye medlem for IKT netværket er Hanne Kristiansen Vejleder og lærer på Majoriaq, hun afløser Susanne Mørch.

Generelt for NVL netværkene kan det siges at, de enkelte NVL netværksmedlemmer har været gode til at deltage til statusmøder arrangeret af kontaktpersonen, samt til at være med til at planlægge større møder. Der hvor det har haltet er omkring Netværksmedlemmers arbejde med at forankre NVL i større omfang i lokal området.

Valideringsnetværket.

Eftersom Kim L. Jensen er ny som Valideringsnetværksmedlem er han ved at sætte sig ind i forholdene. Hans områder er at lave en analyse af kompetence sammensætningen i erhvervslivet, samt afdækning af hvad der er behov for.

Forud har den tidligere Valideringsnetværksmedlem Janus Ch. Kleist arbejdet tværfagligt, for at opkvalificere ufaglært plejehjems personale. I den tværfaglige samarbejde indgik Kommuneqarfik Sermersooq (Nuuk), Departement for Erhverv, Peqqissaanermik Ilinniartfik (Sygeplejeuddannelsen), samt Silkeborg Sygeplejeskole.

Deres samarbejde er nu mundet ud i at der i efteråret er startet et hold af ufaglært plejehjems personale, i Peqqissaanermik Ilinniartfik. Det er hensigten at eleverne i holdet bliver faglært som Social hjælpere.

Distansnetværket.

Arbejder med fjernundervisning for voksne, og udvikling af området.

Distansnetværksmedlemmet Kaaka Lund er lærer på Majoriaq Opkvalificerings- og vejledningscentret. Hun har udviklet digitale værktøjer til undervisning af voksne som hedder i samarbejde med elever på Majoriaq, samt private IT-folk og departement for Erhverv. De Apps hun har udviklet hedder (til eleverne) Sammisakka der betyder mine emner og (til lærerne) Suliakka som betyder mine opgaver

Hendes arbejde har vakt opsigt i hele norden, samt visse steder i Europa. Derfor har hun i 2017 været på flere rejser i norden, for at holde oplæg om Sammisakka. I forhold til NVL, har hun holdt oplæg til flg. Seminarer, Innovativ Voksenlæring 29-31 august Nuuk, Grønland.

Voksenlæreren og Innovation 27-28 september i Lund, Sverige. Voksnes læring og inkludering i samfunds- og arbejdsliv 13-14 november 2017 Bergen, Norge

Distansnetværksmedlemmet deltog desuden til Dialogmødet mellem de selvstyrende områder i Færøerne d. 29-30 maj 2017

Vejledernetværk

Grønlands nye medlem i vejledernetværket Ane-Karina Poulsen er uddannelsesleder på Center for National Vejledning. Pga. personalemangel har hun bedt om at udsætte netværksarbejdet som medlem i Vejledernetværket, således at hun intierede lokal forankring af NVL Vejledernetværkets arbejde fra slutningen af 2017. Det er hensigten at hun vil arbejde for mere lokal forankring med Vejledernetværkets arbejde i løbet af 2018. I forhold til Nordiske møder har hun deltaget i NVLs møder på Færøerne 29-31 maj 2017, samt CMS mødet i Malmø 12-13 oktober.

IKT netværket.

IKT netværket har også fået ny medlem. Hanne Kristiansen som er lærer og vejleder på Majoriaq, har overtaget Susanne Møllers medlemskab i NVL's IKT netværk. På grund af mangel på medarbejdere samt tidspres på arbejdet har der ikke været særlig meget mødeaktivitet med den lokale forankring af IKT netværket. Dog har IKT netværksmedlemmet været med til planlægning af seminaret Innovativ voksenlæring i Nuuk i dagene 29-31 august. Desuden har hun været med til 2 Nordiske møder, på Færøerne 29-31 maj, 2018 samt CMS mødet i Malmø Sverige 12-13

oktober. IKT netværksmedlemmet samt Vejledningsnetværksmedlemmet, har sammen planlagt næste års mødeaktivitet for at arbejde mere med den lokale forankring af NVL netværkene.

Informationsformidling

Kontaktpersonen informerer om NVL og organisationens arbejde samt om dets Hjemmeside, nyhedsbrev og andre samarbejdsaktiviteter i møder, samt ved at sprede nyheder fra NVL's hjemmeside gennem mails.

NVL redaktøren Maren Louise Poulsen fortsætter arbejdet som DialogWebredaktør for Grønland. Hun har privat medievirksomhed i Grønland. Til NVL har hun skrevet 4 artikler i løbet af 2017. Det første artikel omhandlede voksenlæring med case af en voksen grønlandsk kvinde bygdebeboer der fik uddannelse som voksen. Den anden artikel omhandlede hvordan de socialt belastede får mulighed for at integreres i samfundet gennem struktureret arbejde med at hjælpe dem til at få større muligheder for at få job. Den 3 artikel kredsede om innovativ voksenlæring, med cases fra folkeskolen ASK's lærere, om hvordan de havde haft gavn af eksternt hjælp med aktionsforskning, som har resulteret i bedre samarbejdsforhold for lærerne.

Den sidste artikel handler om en voksen ordblind og hans erfaringer i sit studie, hvor der drages sammenligninger med mulighederne i norden.

Webredaktørens artikler udvælges i samspil med kontaktperson, og bidrager regelmæssigt med nyheder fra Grønland. Nyhederne i Dialog Web spredes til alle vejledningsinstanser i Grønland, som link i mail. Desuden sendes linket til departementet for erhverv, samt departementet for uddannelse samt til De Grønlandske Huse i Danmark, som arbejder med at vejlede unge og voksne uddannelsessøgende fra Grønland til Danmark.

Kistâra Motzfeldt Vahl NVLs kontaktperson i Grønland.

Åland NVL årsrapport 2017

På Åland ansvarar pedagogföretaget Living V&I Ab för uppdraget inom NVL. Kontaktpersonen för NVL under period januari – juni 2017 var Viveca Lindberg. NVL har inte haft en ny kontaktperson för hösten 2017 på Åland.

Åland har varit aktiva inom flera nordiska nätverk och arbetat med att omsätta den nordiska kunskapen lokalt i samarbete mellan nätverksmedlemmar och Ålands Landskapsregering.

Ålands nationella referensgrupp inom IKT och vägledning har under 2017 bidragit med material, och beskrivningar samt utvecklingsmöjligheter för vägledningen på Åland till arbetsgruppens rapport. Representanter från Åland deltog i seminariet om IKT och vägledning på Färöarna samt i dialogmötet som arrangerades av den nationella referensgruppen på Färöarna och som hölls i anslutning till vägledningsseminariet i maj 2017. Syftet med dialogmötet var att öka medvetenheten och intresset i de självstyrande områdena för en fungerande livslång vägledning där e-vägledning ingår som en integrerad del.

Vuxenutbildningsenheten inom Ålands gymnasium har spelat en viktig roll i Ö-nätverket. Åland arrangerade ett uppföljningsseminarium om användandet av To-do metodiken lokalt med syfte att skapa lokala partnerskapen och nya samarbetsmöjligheter. Ett övergripande tema för To-do seminarier på Åland har varit ”Vad behövs för att inflyttade skal känna sig inkluderade i det Åländska samhället”. Seminariet genomfördes den 14 februari i Mariehamn. Åland har också har provat på modellen i olika situationer efter kurser.

Antra Carlsen, NVL med bidrag från Bodil Regårdh, Ålands Landskapsregering

NVL www-statistik 2017

WEBBSTATISTIK: www.nvl.org 1.1-31.12.2017

NVL använder Google Analytics som kompletteras med SmarterStats Enterprise Edition.

1. Det viktigaste som hänt under 2017

Enligt statistiken ökade antalet användare till 35 530 för hela året (jämfört med 24 263 i 2016). Ökningen är 31.8 %

Koordinationen mellan nvl.org och vår synlighet på sociala medier förbättrades, vi inledde med tematiska månader i vårt SoMe-flöde, och vi började marknadsföra NVL-resultat på olika språk, och för nationella målgrupper. Två större konferenser bevakades med videointervjuer före, under och efter, samt via direktutsändningar över facebook live (Lund- och Bergen-konferenserna).

För antalet unika besökare på webbsidan se i tabellen nedan. Startsidan är fortfarande den mest besökta sidan varje månad.

2. Översikt och förklaringar

	Användare 2017	Användare 2016	Sidevisningar 2017	Sidevisningar 2016
Januar	3420	2723	10569	14464
Februari	2265	1658	9722	10342
Mars	2373	1938	14083	11776
April	2469	1943	9304	13257
Maj	2627	2081	10579	11988
Juni	2780	2037	12106	9804
Juli	1446	1099	3977	2923
Augusti	4158	2064	15485	8960
September	3581	2069	14273	9648
Oktober	4299	2519	17147	11045
November	3489	2610	14559	11203
December	2623	1522	9165	5330
Summa	35530	24263	140969	120740

Google Analytics rapporterar att vi hade 50 717 (33 622 i 2016) sessioner under året. Varje besökare stannade i medeltal 2,50 (3,15 2016) min, och besökte i medeltal 2,78 (3,59 2016) sidor. Att varje besökare stannade en kortare tid och besökte färre sidor än året innan förklaras långt med att vi hade stora konferenser under 2017, och besökarna hittade rätt sida direkt.

Flest besök kom från Sverige, tätt följt av Norge, med Danmark på tredje plats.

NVLs sidor är responsiva. Det betyder att de är anpassade för att också fungera bra på pekplattor och smarta telefoner. Statistiken visar att 62 % av besökarna alltså kommer in via ”vanliga” datorer, 9% via pekplattor och 28% via telefon. De två sistnämnda kategorierna stannade också kortast tid och besökte minst sidor. Den snabbast växande gruppen är mobilbesökarna, vilket visar att vår satsning på responsiv design var riktig och ger resultat. Ser vi på trafik tillväxten har det totala antalet som kommer in via bordsdator ökat med 34,51% jämfört med året innan, pekplattanvändarna har ökat med 26,23% och telefonbesökarna har ökat med 60,96%

3. Utveckling 2017

3.1. Spridning

NVL använder Facebook och twitter för att öka spridningen på DialogWeb-artiklarna. Under 2017 har vi regelbundna sponsorerade kampanjer på FB och ett utgivningsschema. Vi har ökat antalet FB-gillare från 630 till 761 och antalet twitter-följare för @NVLDialogWeb är nu 681 följare (mot 526 2016).

3.2. DialogWeb

NVL har haft DialogWeb redaktörer i alla 5 nordiska länder och 3 självstyrda områden under 2017. Artiklar i webbtidskriften DialogWeb publiceras löpande, under 2017 utkom 42 DialogWeb artiklar

De tre populäraste artiklarna i DialogWeb som publicerats 2017 är:

Artikel	publicerad	antal läsare
Kulturelle forskelle er det mest udfordrende for Anna	30.1.2017	1 806
En god arbejdsmetode til underviserne endte med succes	23.10.2017	878
Prisbelönt krögarpar tror på hållbart och närproducerat mathantverk	23.1.2017	604

3.3. Nyhetsbrevet

NVLs nyhetsbrev kom ut 12 gånger under 2017. Antalet prenumeranter har fortsatt att sjunka något, och låg i december 2017 på 1410. Åtgärder behöver vidtas för att vända trenden.

Mest populära sidor under 2017

NVLs webbsektioner	Sidvisningar
Förstasidan	16 079
Bergen-sida	4 374
Career management skills	2 437
Voksenläreren och innovation	2 462

4: Nya medier

4.1 Slideshare

Vi fyllde på vårt slidesharekonto med fler presentationer. Tjänsten är mycket populär. Vi har nu 197 presentationer publicerade och 16868 besökare 2017.

Top content

Name	Views
Future guidance and tools to promote future orientation	363
How has validation of employability skills enhanced CMS?	362
Career change with adults	358
Exercise in Skills Bingo	355
Exercises in Futures simulation	355

Top countries

Name	Views
United States	3,937
Denmark	3,850
Sweden	1,459
Norway	1,326
Finland	1,210

4.2 ISSUU

Även på ISSUU fortsätter vi att växa, och har lyckats ganska bra med att skapa en kanal vars innehåll intresserar.

Lifetime Statistics for **NVL Nordvux**

You have been a member since October 13th 2014

6,212

Reads

71,720

Impressions

Johanni Larjanko, Webbredaktör

Bilaga 3 Deltagarstatistik 2017 – per land, per målgrupp

Deltagarstatistik 2017 - NVL:s egna aktiviteter												
Sektor	kv	m	DK	FI	FO	GL	IS	NO	SE	AX	Annet	Totalt
Folkbildning, NGO paraplyorg.			26	97	10	2	22	27	20	6	8	218
Formell vuxenutbildning			26	19	16	36	19	2	40	10	4	172
Yrkesutbildning			12	73	27	3	15	1	23	2	4	160
Universitet, högskola, forskning			125	48	28	12	4	15	49	1	14	296
Offentlig förvaltning, myndighet			63	37	65	56	37	91	82	52	4	487
Komp. i arbetslivet, fackföreningar, arbetsgivare			25	11	37	13	109	45	26	1	0	267
Annat - företag, utb.fonder, politiker, media			18	10	32	10	14	4	16	10	2	116
SUMMA ALLE	1219	497	295	295	215	132	220	185	256	82	36	1716

Deltagarstatistik 2017 - NVL i samarbete med andra												
Sektor	kv	m	DK	FI	FO	GL	IS	NO	SE	AX	Annet	Totalt
Folkbildning, NGO paraplyorganisationer			84	190	6	0	92	48	68	0	17	505
Formell vuxenutbildning			157	134	4	3	23	96	253	0	4	674
Yrkesutbildning			52	21	33	0	28	3	56	0	2	195
Universitet, högskola, forskning			147	6	20	2	26	18	62	0	44	325
Offentlig förvaltning, myndighet			111	19	33	4	48	91	154	7	9	476
Komp. i arbetsliv: fackföreningar, arbetsgivarorg.			35	8	11	0	127	19	88	0	18	306
Annat -privata företag, media			31	16	10	0	16	25	47	1	9	155
SUMMA	1881	755	617	394	117	9	360	300	728	8	103	2636

Antal deltagare i webinarer i 2017 = 239

Bilaga 4. NVL:s nätverk och arbetsgrupper aktiva i 2017

Översikt över alla NVL:s nätverk och medlemsöversikter, se tidigare årsberättelser på nvl.org

Alfarådet		
Alfarådets hjemmeside	Medlemmer:	Institusjoner:
2006–pågående	Peter Villads Vedel (til våren 2017)	Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Danmark
	Beate Linnerud	Kompetanse Norge
	Lilly Christensen (til høsten 2017)	Voksenundervisningscenter Frederiksberg (VUF), København, Danmark
	Karolina Matras	Afdelingen for uddannelse, Færøernes Universitet
	Gudmundur B. Kristmundsson (til våren 2017)	Islands Universitet
	Katri Kuukka	Fritt bildningsarbeite och utbildning för kulturella minoriteter Utbildningsstyrelsen Finland
	Qarin Franker	Institutet för svenska som andraspråk (ISA), Göteborgs universitet, Sverige
	Malin Dahlström	Nationellt centrum för svenska som andraspråk, Stockholms universitet, Sverige
	Vigdis Lahaug	Kompetanse Norge
	Maria Edel (fra sommeren 2017)	Fritt bildningsarbeite och utbildning för kulturella minoriteter, Utbildningsstyrelsen Finland
	Sólborg Jónsdóttir (fra sommeren 2017)	Mímir-símenntun, Island
	Susanne Hvidtfeldt (fra sommeren 2017)	Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Danmark

Nordisk distansenettverk		
Hjemmesider:	Medlemmer:	Institusjoner:
Distansnettverket	Jørgen Grubbe	Fluid, Danmark
2005 - pågående	Taru Kekkonen	Otava Folk high school, Finland
	Hróbjartur Árnason,	Íslands Universitet
	Torild Slåtto,	Fleksibel utdanning Norge
	Alastair Creelman	Linnéuniversitetet, Sverige
	Kaaka Lund	Majoriaq, Grønland
	Carola Eklund	Ålands Landskapsregering, Åland
	Astrid Krohn	NVL koordinator, Norge
	Deirdre Hansen (skribent)	Fjarnám í Klaksvík, Færøerne
	Johanni Larjanko	Bildningslliansen, Finland

Nordisk nettverk for fengselsundervisningen		
Hjemmeside	Medlemmer:	Institusjoner
2006 – pågående	Morten Bruun Petersen	Direktoratet for Kriminalforsorgen, Danmark
	Guðmundur Gíslason	Fengselsdirektør / skoleleder, Island
	Kati Sunimento	Criminal Sanctions Agency, Finland
	Terje Røstvær	Fylkesmannen i Hordaland, Norge
	Suzanne Five (til 1.mai 2017)	Kriminalomsorgsdirektoratet, Norge
	Lena Broo	Kriminalvårdens hovedkontor, Sverige
	Lea Holst Reenberg	Direktoratet for Kriminalforsorgen, Danmark

Nordiskt nätverk för vägledning		
Hjemmeside	Medlemmer:	Institusjoner:
2006 - Pågående	Päivi Rosnell	NVL koordinator i Finland
	Bodil Regårdh	Ålands landskapsregering, Åland
	Carola Bryggman	Regionförvaltningsverket i Västra och inre Finland
	Mette W. Rasmussen	VEU-center Hovedstaden & Bornholm, Danmark
	Arnheiður Gíjja Guðmundsdóttir	Arbetslivets Opplæringscenter, Island

Hanna Jensen	Studentaskúlin og HF-skeiðið í Eysturoy, Færøylene
Jan Lindblom	Skolverket, Sverige
Anette Rumander	Ålands landskapsregering, Åland

Nordiskt expertnätverk för validering		
Hjemmeside	Medlemmer:	Institusjoner:
2006 - Pågående	Svante Sandell (01.15)	Skolverket, Sverige
	Göran Hellmalm (01.16)	Studieförbunden, Sverige
	John Dalsgard (01.15)	Yrkisdepilin, Färöarna
	Anni Karttunen (05-),	Savo Vocational College, Finland
	Johanna Niemi (01.13-)	Utbildningsstyrelsen, Finland
	Fjóra María Lárusdóttir (05-),	Arbeidslivets Opplæringscenter, Island
	Haukur Harðarson (04. 09-)	Arbeidslivets Opplæringscenter, Island
	Åge Hansen (03.11-)	Utdanningsdirektoratet, Norge
	Pär Sellberg (01.13-)	Myndigheten för yrkeshögskolan, Sverige
	Per Andersson (05-)	Linköpings universitet, Sverige
	Peter Strandvik (09.11-) / Elisabeth Storvik (01.16)	Ålands Landskapsregering, Åland
	Bodil Lomholt Husted	NVR, Program for realkompetance VIA UC Danmark
	Astri Pestalozzi	Kompetanse Norge

Nätverk för hållbar utveckling		
Hjemmeside	Medlemmer:	Institusjoner:
2008 - pågående	Caitlin Wilson	Landvernd, Island
	Brita Phuthi	Norsk Folkehøgskole, Norge
	Henrika Nordin	Bildningsalliansen, Finland
	Kirsten Paaby	Paaby Prosess Edu-Action, Norge
	Malene Lundén	Samsø Energiakademi, Danmark
	Miriam Sannum	SV Västra Götaland (RCE Västra Götaland), Sverige
	Felix Becker	Tryllehaven evolving Culyures

Mikael Östblom	Göteborgs Miljövetenskapliga Centrum, GMV Chalmers & Göteborgs universitet, Sverige
Pauli Vennervirta	Sykli, Finland

Nordiskt nätverk för entreprenörskap, entreprenöriellt lärande och innovation			
Hjemmeside	Medlemmer:	Institusjoner:	
2013 pågående	Maria Marquard	NVL koordinator, Danmark	
	Antti Vuento	Tampere University of Applied Sciences TAMK Proacademy, Finland	
	Sami Lehto,	Tampere University of Applied Sciences TAMK Proacademy, Finland	
	Inaluk Brandt	“Yes.GL”, ny utbildningsinsats på Grønland	
	Hans Mikkelsen	IBC, Danmark	
	Marianne Sempler/ Toril Dale suppleant	AiR -Nasjonalt kompetansesenter for arbeidsretta rehabilitering, innovasjon og nettverk, Norge	
	Evaluatorer		
	Erik Bjurström	Høgskolan Innlandet, Norge	
	Kjell Staffas	Uppsala universitet, Sverige	
Kamran Namdar	Mälardalens högskola, Sverige		
Benson Honig,	McMaster University, Canada		
Martin Nkosi Ndela	Høgskolan Innlandet, Norge		
Danielle Lundesgaard	Høgskolan Innlandet, Norge		
Hanne Haave	Høgskolan Innlandet, Norge		
Xiang Ying Mei	Høgskolan Innlandet, Norge		
Inge Hermarud	Høgskolan Innlandet, Norge		
Tone Vold	Høgskolan Innlandet, Norge		
Victoria Konovalenka	Høgskolan Innlandet, Norge		

Advisory board:	
Kaj Mikos	Professor i innovationsteknik, Mälardalens Högskola, Sverige.
Anssi Tuulenmäki	Chief Innovation Activist, forskningsleder Aalto University, MIND, Design Factory, Finland
Dr. Shahamak Rezaei, Ph.D., Associate Professor	Roskilde University, Department of Society & Globalisation, Roskilde, Denmark
Marie Kirstejn Aakjær,	Århus Universitet, Danmark
Pirjo Lahdenperä	Mälardalens högskola, Sverige. Forskningscirkler og interkulturel / mangfoldig pædagogik
Styregruppe ud over netværket	
Hans Jacob Binzer	UCC Bornholm, Danmark
Dorthea Funder Kaas	UCC Bornholm, Danmark
Jenny Lenhammar	Kompetencecentrum Gotland, Sverige
Cecilia Stenmann	Vuxengym. Åland

Ö-nätverk i Östersjöområde		
Hjemmeside	Medlemmer:	Institusjoner:
2014 pågående	Jenny Lenhammer	Kompetence center Gotland
	Kamran Namdar	Mälardalens högskola, SE
	Pirjo Lahdenperä	Mälardalens högskola, SE
	Eva Elisdottir	Kompetencecentrum Gotland
	Vivveca Lindberg	NVL
	Inger Svenserud	Kompetencecenter Gotland
	Bjørn Haslund-Gjerrild	Uddannelse Bornholm
	Bodil Regårdh	Landsskabsregering Åland
	Cecilia Stenman	GymnasieVOX Åland
	Christian Heide Petersen	Designskolen Bornholm
	Hans Jacob Binzer	UCC Bornholm
	Inge Munch	AOF Bornholm
	Kirsten Birgitte Lenz	UCC Bornholm
	Svante Sandell	NVL Sverige

Kompetens sett ur arbetslivsperspektiv, nätverk och styrgrupp		
Hjemmeside	Medlemmer:	Institusjoner:
2014 - pågående	Sigrún Kristín Magnúsdóttir	NVL koordinator, Island
	Ingibjörg Guðmundsdóttir	FA – Arbeidslivets opplæringscenter på Island
	Martin Liebing Madsen	FTF Hovedorganisasjon, Danmark
	Ingegerd Green	Selvstendig konsulent, Sverige
	Thomas Pettersson	Skärteknikcentrum Sverige
	Tormod Skjerve	VIRKE, Norge
	Benedikte Sterner	LO Norge

Arbejdsgruppen IKT & vejledning		
Hjemmeside	Medlemmer:	Institusjoner
2015 pågående	Hanna Jensen	Studentaskúlin og HF-skeiði í Eysturoy (gymnasium) & Lagtinget, Færøerne
	Óli Wolles	Studentaskúlin og HF-skeiði í Eysturoy (gymnasium), Færøerne
	Taru Kekkonen	Otavan Opisto, Finland
	Carola Eklund	Landskapsregeringen, Åland
	Bodil Regårdh (01.2016)	Landskapsregeringen, Åland
	Susanne Møller (04.2016)	Majoriaq Nuuk, Grønland
	Kaaka Lund (09.2016)	Majoriaq Nuuk, Grønland
	Deirdre Hansen (skribent)	Fjarnám í Klaksvík, Færøerne
	Ester Poulsen (skribent; 09. 2016)	Skúlin á Fløtum, Færøerne

Arbejdsgruppen Baskompetencer		
Hjemmeside	Medlemmer:	Institusjoner
2015-2016	Svante Sandell	Skolverket, Sverige
	Lars Lindahl	Undervisningsministeriet, Kontor for Gymnasiale Uddannelser, Danmark
	Maria Skoglöf	Skolverket, Sverige
	Inger Bergendorff	Skolverket, Sverige
	Halla Valgeirsdóttir	Arbetslivets opplæringcenter, Island
	Hildur Hrönn Oddsdóttir	Arbetslivets opplæringcenter, Island
	Marjut Kuokkanen	Utbildningsstyrelsen Finland
	Hanne Størset	Kompetanse Norge

Grunnleggende færdigheter i og for arbeidslivet LPA prosjekt nätverk och styrgrupp		
Hjemmeside	Medlemmer:	Institusjoner:
	Sigrún Kristín Magnúsdóttir	NVL koordinator, Island
	Ingegerd Green	SKTC, Sverige
	Tormod Skjerve	VIRKE, Norge
	Mats-Helge Sundqvist	Optima, Finland
	Peter Björklund	Optima, Finland
	Forskere:	
	Ingrid Henning Loeb	Göteborgs Universitet, Sverige
	Jan Holmer	Göteborgs Universitet, Sverige

Bilaga 5 NVL:s samarbetspartners 2017

Det regnes som samarbeid mellom NVL og andre instanser om NVL bidrar med ressurser i form av personer, økonomi eller andre ressurser til en felles oppgave. Det kan være samarbeid om forberedelse og/eller gjennomføring av et tiltak

Listen er gruppert etter samarbeidspartners land. Hvert år har NVL et samarbeid med mange forskjellige institusjoner. Noen ganger er samarbeidet bundet til en enkel hendelse, andre ganger av mer varig karakter.

For NVL er samarbeid med andre viktig og av gjensidig interesse. I 2017 hadde NVL samarbeid med 213 samarbeidspartnere.

Danmark		
Samarbeidspartnere i 2017		
AOF Bornholm	Furesø kommune	SFI
AWE association for world education	Hedensted kommune	Silkeborg højskole
Berendsen A/S	IBA Kolding	SOPU København
Bornholms flygtningevenner	Innovation Plant	SOSU C Herlev
Bornholms regionskommune	Institut for Mennesker og Teknologi, Roskilde Universitet.	Sprogcenter nordsjælland
Dansk arbejdegiverforening	Integrationsafdeling Roskilde kommune	Syddansk erhvervsskole
De danske sprogcentre	Integrationsenheten Kompetenscentrum Gotland	Teknologisk institut
DFS, Dansk Folkeoplysnings Samråd	Jobcenter Bornholm	Træningsskolens - Arbejdsmarkedsuddannelser
Dansk Industri	Kompetencesekretariatet	Ubberup højskole
DPT Dansk pædagogisk tidsskrift	Kriminalforsorgen	UC Sjælland
DPU /Århus universitet	Kursustrappen frederiksberg, Daghøjskole	UCC Bornholm
DTU, Danmarks Tekniske Universitet	København universitet	UCL university college Lillebælt
EUC Sjælland	Københavns kommune	UCsyd
EVA, Danmarks Evalueringsinstitut	Lær dansk Odense	Uddannelsesforbundet

FFD Folkehøjskolernes forening i Danmark	Nationalt VUC Videnscenter	Undervisningsministeriet kontoret for livslang læring, UVM
Firma 'Bedre Praxis'	NRV Nationalt center for realkompetence-vurdering	UU Bornholm
Firma Win	Næstved Sprog- og Integrationscenter	VUC lederforening
Focus.gl	Professionshøjskolen UCC	VUC og HF Nordjylland
FOF	Regionskommune Bornholm	VUC Sønderjylland
Folkeskole sermersooq.gl	RUC Roskilde universitet	Vækstcenter Bornholm
Folkeuniversitetet Østhimmerland	Røde kors Bornholm	Ålborg universitet
Foreningen af ledere ved danskuddannelserne	SDU, Syddansk universitet	

Finland		
Samarbeidspartnere i 2017		
Fritt Bildningsarbete rf	Helsinki Diakonia College	Undervisnings- och kulturministeriet
Kansalaisopistojen liitto KoL – Medborgarinstitutens förbund MiF ry	Kansanvalistusseura och webbtidningen SOULI	University of Jyväskylä
Bildningsalliansen	Otavan Opisto	Utbildningsstyrelsen
Brahea Centre, University of Turku, Finland	Proacademy, Tampere Universitet	Ålands landskapsregering
Brottspåföljdsmyndigheten	Suomen kansanopistoyhdistys- Finlands Folkhögskolförening	EduMAp -projektet, Tammerfors universitet
Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO	Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland	Nationella verkstadsföreningen rf
Design factory Aalto universitet	SAK Fackförbund	Lahti University of Applied Sciences
Epale i Finland	Salpaus Further Education	Idema Finland
HAAGA-HELIA University of Applied Sciences	Team Academy	

Norge		
Samarbeidspartnere i 2017		
Fleksibel Utdanning Norge	IVR - Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) Nytt navn 2016:	Utdanningsdirektoratet
IKVO Interesseorganisasjonen for kommunal voksenopplæring	Kompetanse Norge	Virke Norge
EPALE-koordinator i Norge	LO i Norge	Voksenopplæringsforbundet Akershus
Folkeakademiet Viken (Oslo)	NAV Norge	Voksenopplæringsforbundet Finnmark
Folkehøgskolerådet	SIU – Senter for internasjonalisering av utdanning	Voksenopplæringsforbundet Hordaland
Hedmark UC	Studieforbundet Natur og Miljø	
Institutt for pedagogikk og livslang læring, NTNU	Troms Fylkeskommune	

Island		
Samarbeidspartnere i 2017		
ASÍ (Islands AO)	Islands Universitet, Studieretning for voksenpedagogikk	Nordisk Råd
BHM, Association for Academics	Jón Torfi Jónasson	Rannís
EPALE på Island	Kvasir, LLL sentrenes forening i Island	SA arbeidsgivernes forbund
Euroguidance på Island	Landvernd	SAF The Icelandic Travel Industry Association (IS)
Fangelsismálastofnun	Leikn Forbundet for voksenopplæringsaktörer	Senter for etterutdanning el
Fræðslunetið LLL senter Selfoss	Mímir- LLL senter - Reykjavík	SÍMEY
Iðan- LLL senter – Reykjavík	MSS – LLL Senter i Keflavík	Utdanningsdepartementet
Islands forening om IT- og utdanning	Nordens hus	
Islands studie- og yrkesveilederforening		

Sverige		
Samarbeidspartnere i 2017		
Gotlands region	Mälardalens högskola	Studieförbunden Sverige
Uppsala universitet	Mälardalens högskola Akademin för innovation, design och teknik	Sveriges Kommuner och Landsting
Dalawux	Mälardalens högskola, afd. Pedagogik	Särvuxpedagogerna
IFS indvandrars rådgivning	Nitus, Nätverket for kommunala lärcentra	Teater maskinen Skinnskatteberg
Kari Gunnarsson privat firma	Region Dalarna	Umeå universitet
Kompetenscentrum Gotland	Region Gotland	Universitets och högskolerådet UHR
Komvux Gotland /nu kompetenscenter Gotland	Region Jämtland -Härjedalen	Uppsala Universitet, Campus Gotland
Kriminalvården	Region Skåne/VALLE	Utbildningsdepartementet
Lernia (Utbildningsföretag)	Region Västra Götaland /Valideringscentrum Väst Göteborg	Viadidakt, Katrineholm
Linköping Universitet	Science Park, Gotland	ViS, Vuxenutbildning i Samverkan
Linnéuniversitetet, Kalmar	Skärteknikcentrum Sverige	Vuxenutbildningen, Gotland
Malmö Högskola	Stockholms Universitet/Nationellt centrum för svenska som andra språk	Vuxenutbildningen, Örebro
Myndigheten för Yrkeshögskolan		Östersunds vuxenutbildning

Færøylene		
Samarbeidspartnere i 2017		
Almannamálaráðið (Socialministeriet)	Glafir, Marknagil, Tórshavn	Skúlin við Áir (Dugni)
Altjóða Skrivstovan (Det Internationale kontor), ASK, ved Færøernes Universitet	Havnar Arbeiðskvinnufelag (HAK), Torshavnar arbeiðskvindeforening	Studentaskúlin og HF-Skeiðið i Eysturoy (Gymnasiet i Eysturoy)
Fjarnám (Center for fjernstudier), Klaksvík	MMR (Ministeriet for uddannelse, forskning og kultur)	Útlendingastovan (Immigration Office), Tórshavn
Fróðskaparsetur Føroya (Færøernes Universitet)	Skúlin á Argjhamri, Argir	Vegleiðarafelagið (Vejlederforeningen)

Føroya Handilskúli, Torshavn	Skúlin á Fløtum, Torshavn	Yrkisdepilin (Erhvervsuddannelseskantoret)
Glásir, Hoydalar, Tórshavn		

Grønland		
Samarbeidspartnere i 2017		
Campus Kujalleq (brancheskolen)	Grönlands Universitet	NAPA (Nordens Hus i Grönland)
Campus Kujalleq (gymnasiet)	Hallo Norden	Teknisk Skole i Grönland
Center for National vejledning	Majoriaq (vejledningscentrene i Grönland)	

Åland		
Samarbeidspartnere i 2017		
Vuxengymnasium Åland	Ålands landskapsregering	Ålands yrkesgymnasium
Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet		

Andre		
Samarbeidspartnere i 2017		
Akademie Klausenhof, Tyskland	European Centre for Development of Vocational Training (Cedefop)	The European Association for the Education of Adults (EAEA)
Arbetsliv i Norden	Folkbildning Norden	The European Basic Skills Network (EBSN)
ELM Editorial board	Nordens Välfärdscenter	The European Centre for Valuation of Prior Learning, the Netherlands
EPALE nordiska koordinatörer	Nordregio	UNESCO, Institute for Lifelong Learning
European Association for Distance Learning (EADL)		

Huvudkoordinator

Antra Carlsen
www.kompetansenorge.no

Administrativ koordinator

Albert Einarsson
www.kompetansenorge.no

Webbredaktör

Johanni Larjanko
www.bildningsalliansen.fi

Koordinatorer och kontaktpersoner

Danmark

Maria Marquard
www.dpu.dk

Finland

Päivi Rosnell
www.kansalaisopistojenliitto.fi

Island

Sigrún Kristín Magnúsdóttir
www.frae.is

Norge

Astrid Krohn
www.vofo.no

Sverige

Svante Sandell
www.skolverket.se

Grønland

Kiståra Motzfeldt Vahl
www.vejledning.gl

Færøerne

Elisabeth Holm
www.setur.fo
Eyðun Gaard
www.yrkisdepiling.fo

Åland

Viveca Lindberg
www.living.ax

DialogWeb redaktion

Danmark

Julie Elver och Frederik Buhl Kristensen

Finland

Clara Henriksdotter Puranen

Island

Sigrún Kristín Magnúsdóttir

Norge

Torhild Slåtto

Sverige

Marja Beckman

Færøerne

Kristianna Winther Poulsen

Åland

Annette Bergbo

Grønland

Maren-Louise Poulsen Kristensen

Nordisk Netværk for
Voksnes Læring